

Hazarer i Afghanistan

MIGRATIONSVERKETS FUNKTION FÖR LAND- OCH OMVÄRLDSANALYS

Den 1 maj 2019 inrättade Migrationsverket en ny funktion för land- och omvärldsanalys. Funktionen benämns Migrationsanalys och finns inom Migrationsverkets Nationella operativa avdelning. Migrationsverkets system för landinformation, Lifos, fortsätter att vara den plats där rapporter publiceras.

LANDINFORMATION FÖR HANDLÄGGNING AV MIGRATIONSÄRENDEN

Denna rapport är framtagen av Migrationsverket i enlighet med [EU:s allmänna riktlinjer för framtagande av landinformation](#) (2008). Rapporten innehåller landinformation avsedd för handläggning av migrationsärenden.

Rapporten bygger på noggrant utvalda informationskällor. Alla källor refereras med undantag för beskrivning av allmänt kända förhållanden.

Informationen i rapporten återspeglar inte Migrationsverkets ståndpunkt i en viss fråga och Migrationsverket har inte för avsikt att genom rapporten göra politiska eller rättsliga ställningstaganden.

Landinformation: Hazarer i Afghanistan

2021-05-11, version 2.0

Rapporten är utgiven av Nationella operativa avdelningen, Migrationsanalys – Migrationsverkets funktion för land- och omvärldsanalys. Rapporten har publicerats i Migrationsverkets databas för landinformation, Lifos, © Migrationsverket (Swedish Migration Agency), 2021.

Publikationen kan laddas ner från <http://lifos.migrationsverket.se>

Innehåll

1	Inledning	5
1.1	Information, källor och rapportutmaningar	5
2	Sammanfattande analys	6
2.1	Framåtblick.....	8
3	Ursprung, språk och religion	9
4	Hazarernas geografiska koncentration.....	10
4.1	Kabul	12
4.2	Grannländerna	13
5	Sociala strukturer	14
5.1	Kollektivism och sociala nätverk	14
5.1.1	Hazariska stammar.....	15
5.1.2	Sayyeds	15
5.2	Den utvidgade familjen	15
5.3	Äktenskap	16
5.4	Kvinnor.....	16
6	Historisk bakgrund	17
6.1	Hazarer och den framväxande afghanska statsmakten	17
6.1.1	Kommuniststyre, Sovjetockupation och krig	19
6.2	Inbördeskriget 1992–1996	20
6.3	Hazarerna och talibanrörelsens maktövertagande	21
7	Hazarernas situation efter 2001	23
7.1	2004 års konstitution och minoriteters rättigheter	23
7.2	Hazarers socioekonomiska situation	24
7.3	Hazarers representation inom politik och statsförvaltning	26
8	Talibanrörelsen och hazarerna.....	28
8.1	Lokal dynamik.....	29
8.2	Talibanrörelsens rekrytering av hazarer	31
8.3	Farhågor vid ökat inflytande för talibanrörelsen	32
9	Konflikter med kuchier	33
10	Exempel på våldsmönster	35
10.1	Angrepp mot hazarer längs vägnätet.....	35
10.2	Sekteristiskt våld mot shiamuslimer	37
10.2.1	Angrepp mot shiamuslimer i Kabul.....	38

10.2.2 Angrepp mot shiamuslimer i Herat	39
10.2.3 ISKP:s närvaro och kapacitet	40
10.3 Ökning av riktat våld mot civila profiler 2020–2021	42
Summary.....	45
Källförteckning.....	47
Elektroniska källor	47
Muntliga källor	54
Tryckta källor.....	55

1 Inledning

Denna rapport belyser förhållandena för den hazariska minoriteten i Afghanistan. Inledningsvis beskrivs faktorer som generellt sett är kännetecknande för hazarer, såsom ursprung, språk, religion och sociala strukturer. I vissa delar blir dock redogörelsen mer generell och allmängiltig även för andra etniska grupper i landet, exempelvis vad gäller familjemönster och betydelsen av sociala nätverk. Rapporten ger även en historisk överblick för att belysa skeenden som har haft stor betydelse för hazarer och som än i dag kan ha viss påverkan genom kvarvarande strukturer och genom hazarers upplevelse av ett gemensamt svårt förflutet. Slutligen redogörs för nutida förhållanden för hazarer i landet med betoning på samhällsposition och säkerhetsmässiga aspekter.

Rapporten är en omfattande uppdatering samt vidareutveckling av en ursprunglig rapport framtagen av Migrationsverkets tidigare landinformationsenhet Lifos i augusti 2015. Den har framtagits för att möta identifierade informationsbehov hos Migrationsverkets prövningsverksamhet.

Tidigare versioner

Version	Titel	Datum	Lifos rapportnummer
1.0	Temarapport: Hazarer i Afghanistan	2015-08-28	35510

1.1 Information, källor och rapportutmaningar

Migrationsanalys har i arbetet med denna rapport sökt inkludera ett brett urval av källor, såväl skriftliga som muntliga. Både afghanska samt internationella experter och analytiker har konsulterats, och rapporten bygger på information från bland annat böcker, rapporter, nyhetsartiklar, analyser jämte intervjuer genomförda på distans eller på plats i Kabul. Avseende vissa teman är informationen mer begränsad än för andra. Det är till exempel svårt att finna aktuell detaljerad information om hazarers representation inom statsförvaltningens olika delar samt information om andra objektiva, kvantitativa indikatorer avseende hur hazarers situation har förändrats sedan talibanregimens fall 2001.

Medan bilden av hazarer som en historiskt mycket utsatt grupp i Afghanistan är mer entydig finns skilda meningar om hazarernas utsatthet och samhälleliga position i det nutida Afghanistan. En del källor menar att hazarers utsatthet och missgynnade position hör historien till (pre-2001), medan andra fortsatt refererar till ett sedan länge pågående folk mord.¹ Många

¹ Enligt antropologen Melissa Kerr Chiovenda är det vanligt att många hazariska civilsamhällesaktivister väver samman hazarernas historiska utsatthet med deras aktuella situation i ett kontinuum av utsatthet. Kerr Chiovenda, Melissa, *Cultural Trauma, History Making, and the Politics of Ethnic Identity among Afghan Hazaras*, 2016-12-15, s. 17, <https://opencommons.uconn.edu/dissertations/1324/> (hämtad 2021-03-31).

hazarers fortsatt starka betoning av gruppens lidande är något som har kunnat te sig provocerande för andra etniska grupper då det inte ansetts spegla deras situation efter 2001.² Denna diskrepans verkar enligt Migrationsanalys ha bidragit till en polarisering där en del icke-hazarer kan uppleva att hazarer överdriver sin nutida utsatthet och bortser från att även andra folkgrupper under den nu pågående konflikten är utsatta för betydande säkerhetshot och bristande statligt stöd. Detta verkar i sin tur förstärka hazarers upplevelse av fortsatt utsatthet genom att deras specifika situation, delvis sprungen ur historisk förföljelse, inte erkänns och tas på allvar. Därtill har det sedan 2016 tillkommit en ny hotbild mot hazarer i och med att den afghanska grenen av IS, ISKP – Islamiska staten Khorasanprovinsen, började rikta attacker specifikt mot shiamuslimska mål och folksamlingar i landet.

Även om rapporten fokuserar på olika generella mönster som kan observeras gällande hazarer så bör det betonas att hazarer inte är en homogen grupp. Etnisk identifikation är dock generellt sett en mycket viktig faktor i den afghanska kontexten, inte minst när det gäller beskydd. Samtidigt kan förhållandena för hazarer skilja sig åt mycket, exempelvis mellan stad och landsbygd och beroende på den lokala kontexten. Exempel på lokal variation kommer också att tas upp i rapporten.

De huvudsakliga utmaningarna med detta rapportprojekt har varit både en begränsad informationstillgång i vissa avseenden, men också svårigheten att finna opartisk och neutral information om afghanska hazarers nutida situation och samhälleliga position. Migrationsanalys har genom ett brett urval av källor samt genom en noggrann värdering av informationen sökt möta dessa svårigheter och begränsningar, men rapporten bör läsas med vetskap om dessa utmaningar.

2 Sammanfattande analys

Den hazariska minoriteten i Afghanistan är till övervägande del shiamuslimer i ett sunnido-minerat land. Hazarerna har under historiens gång varit utsatta för repression och våld, i synnerhet när deras område Hazarajat integrerades i den afghanska staten i slutet av 1800-talet och många hazarer dödades, fördrevs eller förslavades. Därefter följde decennier av systematisk socioekonomisk samt politisk exkludering, och först efter Saurrevolutionen 1978 skedde en viss förbättring av hazarers situation, i synnerhet i städerna.

Under 90-talets inbördeskrig utgjorde hazariska Hizb-Wahdat en av de stridande aktörerna, och kriget var en tid då övergrepp begicks av alla parter, även hazarstyrkor. Den hazariska civilbefolkningen utsattes för ett av inbördeskrigets allra värsta övergrepp, Afsharmassakern 1993.

När talibanrörelsen sedan kom till makten 1996 följde en tid av stark repression, och hazarer blev under deras regim utsatta för ett antal massakrer och övergrepp.

² Landinfo, Temanotat, *Afghanistan: Hazaras and Afghan insurgent groups*, 2016-10-03, s. 14, <https://lifo-se.tern.migrationsverket.se/dokument?documentSummaryId=38271> (hämtad 2021-02-24).

Med USA:s invasion 2001 och talibanregimens fall följde nya möjligheter för hazarer. Demokrati infördes och minoritetsrättigheter garanterades i den nya konstitutionen. Den nya ordningen medförde en avsevärd förbättring gällande hazarers situation och hazarer uppnådde snart positioner inom statsförvaltningen och politiken på både lokal och nationell nivå. Deras strategi för att nå ökad representation och inflytande i staten har framförallt varit genom att satsa starkt på utbildning.

Det finns dock historiska strukturer som alltså påverkar hazarers möjligheter. På grund av att de länge tillhört det lägsta samhällsskiktet har hazarer generellt sett inte samma inflytelserika nätverk in i statsapparaten som till exempel pashtuner och tadjiker, vilket minskar deras möjligheter att nå mäktiga positioner inom vissa ministerier eller delar av statsapparaten där andra hazarer inte redan lyckats ta sig in. Även om hazarer idag är representerade på högsta politiska nivå har utnämningar till de allra tyngsta posterna och ministerierna såsom inrikesministeriet, försvarsministeriet, finansministeriet, utrikesministeriet eller säkerhetstjänsten uteblivit. Hazarernas ökade politiska representation har inte heller återspeglats i ett likaledes ökat inflytande inom de byråkratiska institutionerna, där historiska strukturer av exkludering visat sig mer seglivade.

När det gäller säkerhetsmässiga aspekter efter 2001 så har hazarer primärt drabbats av riktat våld från talibanrörelsen om de haft en viss profil som utpekats som måltavla av talibanerna, såsom medlemmar av säkerhetsstyrkorna, representanter för myndigheterna, personer som samarbetar med de internationella styrkorna, eller personer som på annat sätt visat sig i opposition mot rörelsen.

Hazarer som grupp har under konfliktåren efter 2001 generellt sett inte utgjort måltavla för angrepp från talibanrörelsen enkom på grund av etnicitet och religion. Detta har bland annat sin grund i att rörelsen sökt profilera sig som en nationell rörelse med stöd även hos andra folkgrupper än den ursprungliga pashtunska kärnan.

Även om tiden efter 2001 kan beskrivas som en period av ökade möjligheter och framsteg för hazarer har också en ny hotbild framträtt. Under 2016 inleddes en ny trend av sektaristiskt motiverat våld mot hazarer/shiamulimer, vilken hänger samman med Islamiska staten Khorasanprovinsens (ISKP) inträde som ny aktör i den afghanska konflikten. ISKP utgör dock en marginell och geografiskt begränsad konfliktaktör som bekämpas av både talibanrörelsen och afghanska säkerhetsstyrkor. Under 2020 var antalet civila offer på grund av riktade angrepp mot shiamuslimer det lägsta sedan ISKP inledde dessa angrepp 2016, vilket tillskrivs ISKP:s försvagade kapacitet sedan storskaliga offensiver genomförts mot gruppen de senaste två åren. Oaktat detta finns uppgifter om ett ökat antal ISKP-angrepp de senaste månaderna, men det är ännu, enligt Migrationsanalys bedömning för tidigt att säga om detta är tecken på att gruppen återigen håller på att stärka sin kapacitet. Det kan dock, i skrivande stund, konstateras att ytterligare ett angrepp mot en utbildningsinstitution har genomförts i hazardominerade Dasht-e Barchi i Kabul. Även om ingen aktör påtagit sig ansvar för attacken liknar den tidigare angrepp mot mjuka mål i Dasht-e Barchi som gruppen tagit på sig. Obeaktat vem som ligger bakom angreppet utgör fortsatta angrepp mot utbildningsinstitutioner i hazardområden ett svårt slag för hazarer, vars framgång efter 2001 är starkt förknippad med utbildning.

Ett förändringsmönster som observerats sedan inledningsceremonin för de intra-afghanska fredsförhandlingarna i Doha den 12 september 2020 är den markanta ökningen av riktade

angrepp³ mot olika civila profiler. Dessa angrepp har slagit mot olika etniska grupper, inklusive hazarer, dock främst utifrån yrke, position eller aktivitet, och inte etnisk eller religiös tillhörighet. Vad som särskiljer denna utveckling från tidigare är att angreppen riktats mer brett även mot civilpersoner med lägre profiler, medan upprorsgrupperna tidigare fokuserat på mer högprofilerade personer vid angrepp mot civila i städerna, som till exempel högt uppsatta myndighetspersoner. Den nuvarande trenden har inneburit en avsevärd ökning av riktade angrepp mot exempelvis journalister, mediefolk, statsanställda, civilsamhällesaktivister, kvinnor i den publika sfären m. fl., vilket anses vara pådrivande för dessa personkategorier att lämna landet.

2.1 Framåtblick

Pågående fredsansatser och det internationella trupptillbakadragandet som ska vara fullbordat den 11 september 2021 är viktiga skeenden som bär stor förändringspotential. Om inga genombrott sker i förhandlingarna innan de internationella trupperna dragits tillbaka från Afghanistan riskerar konflikten och våldet mellan regeringen och talibanrörelsen att eskalera ytterligare, och när afghanska styrkor förlorar det amerikanska flygunderstödet kommer troligen både talibanrörelsen och ISKP att få ökat manöverutrymme.

Om fredsprocessen fortgår finns risk att ISKP, som motsätter sig en förhandlingslösning, lyckas bredda sin rekrytering till att omfatta andra fredsmotståndare. Om ISKP skulle stärka sin kapacitet är det Migrationsanalys bedömning att hotbilden mot hazarer/shiamuslimer kommer att öka, främst i Kabul där gruppen då kan förväntas trappa upp sina storskaliga självmordsdåd riktade mot shiamuslimska mål, i enlighet med tidigare mönster. Det ska dock betonas att ISKP, sedan gruppen etablerade sig i Afghanistan 2015, har haft svårt att attrahera en bredare skara av följare, delvis på grund av det brutala våld som gruppen använt för att så split mellan olika folkgrupper i landet.

När det gäller hazarernas framtida farhågor är de inte enbart kopplade till scenarier av konflikt. Många hazarer oroar sig för vad en eventuell fred med talibanrörelsen samt ett politiskt inflytande för rörelsen kan komma att innebära i framtiden. Även om talibanrörelsen efter 2001 sökt utmåla sig som en nationell rörelse, och exempelvis utnämnt en shiamuslimsk hazar till distriktsguvernör inom sin skuggadministration, har rörelsen under den intra-afghanska fredsdialogen i Doha visat en fortsatt rigid hållning vad gäller islamisk rätt. Vid sidan av de övergrepp som talibanerna historiskt begått gentemot hazarer fruktar många hazarer att rörelsens strikta tolkning av sharia kan komma att utgöra hot mot de framsteg hazarer gjort på senare år, exempelvis vad gäller rätten till utbildning och att praktisera shiaislam.

Beroende på hur konflikten utvecklar sig framöver kan nya förskjutningar ske avseende prioriterade mål och måltavlor för upprorsgrupperna i landet. Så länge inga drastiska förändringar sker i konfliktutvecklingen eller på upprorssidan, bedömer dock Migrationsanalys att ISKP även fortsättningsvis kommer utgöra den upprorsaktör i landet som främst står för riktade angrepp mot hazarer på grund av deras etniska tillhörighet och shiamuslimska trosuppfattning. Samtidigt ska konstateras en redan ökande grad av angrepp som genomförs utan

³ Många av dessa angrepp genomförs utan att någon aktör påtar sig ansvaret. Enligt Migrationsanalys är det troligt att talibanrörelsen ligger bakom många av attackerna, även om andra aktörer också kan vara inblandade i en del av dem.

att någon aktör påtar sig ansvaret för dem, vilket försvårar bedömningen av ansvariga förövare av olika attacker.

3 Ursprung, språk och religion

Hazarerna har av olika källor uppskattats utgöra mellan 8–20 procent av Afghanistans befolkning.⁴ Enligt uppgift från Svenska Afghanistankommittén uppskattas de utgöra cirka 10–15 procent.⁵ Befolkningsstatistik är dock osäker i Afghanistan till följd av ofullständiga folkräkningar och bristande folkbokföring.⁶

Hazarernas ursprung är omtvistat. Vissa forskare menar att de är av mongoliskt ursprung och härstammar från Genghis Khans trupper som kvarstannade i landet under 1200-talet medan andra menar att detta är felaktig historieskrivning och att hazarernas historik i området sträcker sig längre tillbaka än så.⁷

Hazarernas modersmål utgörs av en dialekt av dari⁸ som kallas hazaragi och bland annat innehåller ord från turkiskan samt mongoliskan.⁹ Skillnaden mellan hazaragi och modern dari är liten, men icke desto mindre signifikant, bland annat på grund av det turkiska och mongoliska inslaget.¹⁰ De flesta hazarer talar även dari.¹¹

I Afghanistan innehar sunniislam en dominerande ställning,¹² men omkring 15 procent av befolkningen uppskattas vara shiamuslimer.¹³ De flesta afghanska shiamuslimer är av hazarisk etnicitet,¹⁴ men det finns också ett mindre antal shiitiska pashtuner och tadjiker i

⁴ Kerr Chioyenda, Melissa, *Discursive Placemaking And Acts Of Violence: The Dasht-e Barchi Neighborhood Of Kabul, Afghanistan*, i *Urban Anthropology*, Vol. 48 (1, 2), 2019, s. 21.

⁵ Svenska Afghanistankommittén (SAK), *Lär känna Afghanistan, Befolkning*, uppdaterad 2020-02-20, <https://sak.se/afghanistan/befolkning> (hämtad 2021-01-08).

⁶ Migrationsanalys, *Afghanistan: Medborgarskap, folkbokföring och identitetshandlingar (version 2.1)*, 2020-09-22, s. 5 f., <https://lifos.migrationsverket.se/dokument?documentSummaryId=44876> (hämtad 2021-02-24).

⁷ Ibrahim, Niamatullah, *The Hazaras and the Afghan State, Rebellion, Exclusion and the Struggle for Recognition*, C. Hurst & Co. Ltd., 2017, s. 5.

⁸ Dari är en afghansk dialekt av persiska och har ställning som officiellt språk i Afghanistan.

⁹ The Joshua Project, *Hazara in Afghanistan*, http://joshuaproject.net/people_groups/12076/AF (hämtad 2015-05-19); Central Asian Cultural Intelligence for Military Operations, *Hazara in Afghanistan*, Odaterad, s. 13, *Microsoft Word - Hazara in Afghanistan May 13 FINAL FOR HTML.txt (publicintelligence.net)* (hämtad 2021-04-01).

¹⁰ Encyclopædia Iranica, *Hazara iv. Hazaragi dialect*, uppdaterad 2012-03-20, <https://iranicaonline.org/articles/hazara-4> (hämtad 2021-01-11).

¹¹ Svenska Afghanistankommittén (SAK), *Lär känna Afghanistan, Befolkning*.

¹² UNAMA, *Afghanistan: Protection of Civilians in Armed Conflict - Special Report, Increasing Harm to Afghan Civilians from the Deliberate and Indiscriminate Use of Improvised Explosive Devices*, oktober 2018, s. 6, fotnot 14, https://unama.unmissions.org/sites/default/files/protection_of_civilians_in_armed_conflict_special_report_suicide_and_other_ied_devices_october_2018_.pdf (hämtad 2021-01-11).

¹³ Svenska Afghanistankommittén (SAK), *Lär känna Afghanistan, Högtider, Religion och tradition*, uppdaterad 2017-05-15, *Religion och tradition | Svenska Afghanistankommittén (SAK)* (hämtad 2021-04-01).

¹⁴ UNAMA, *Special Report*, oktober 2018, s. 5 f.

landet.¹⁵ Det finns också andra shiaminoriteter i landet som exempelvis qizilbasher och farsiwaner.¹⁶

Även om kategorierna hazar och shiamuslim i hög grad sammanfaller finns också i landet ett antal hazarer som är sunnimuslimer.¹⁷ Sunnitiska hazarsamhällen finns bland annat i Panjshir, Baghlan, Parwan, Takhar, Kunduz och Badghis.¹⁸

De flesta hazarer/shiamuslimer i Afghanistan tillhör huvudfåran inom shiaislam, den så kallade tolvsekten (även benämnda tolvor, imamiter eller 'ithna ashari' på arabiska). Det finns dock även ett mindre antal hazarer/shiamuslimer som är ismailiter och tillhör den så kallade sjusekten.¹⁹ Ismailitiska samhällen finns framförallt i området kring östra Hazarajat samt i Baghlan och Badakhshan.²⁰

Det finns också ett fåtal kristna hazarer,²¹ vilka utgörs av enskilda afghaner som konverterat till kristendomen i modern tid. Till skillnad från många andra muslimska länder finns det i Afghanistan idag inget historiskt etablerat och accepterat kristet samfund som medlemmarna föds in i.²²

4 Hazarernas geografiska koncentration

Hazarer finns idag i många delar av Afghanistan men majoriteten av dem bor, och har genom historien bott, i de centrala delarna av landet, i ett område benämnt Hazarajat. Hazarerna hade fram till 1880-talet autonomi och egen kontroll över Hazarajat, vilket bland annat underlättades av områdets otillgänglighet och dess altitud med delar av området på över 3 000 meters höjd. Dagens Hazarajat är ett område utan exakta gränser och det är mindre till storleken än det ursprungligen var.²³ Traditionellt anses Hazarajat ha omfattat de centrala provinserna Bamyan, Ghor och Uruzgan samt delar av provinserna Herat, Farah, Kandahar,

¹⁵ Ibrahim, 2017, s. 4.

¹⁶ Adamec, Ludwig W., *The A to Z Guide Service*, No. 195, The Scarecrow Press, INC., 2010, s. 290.

¹⁷ Mousavi, Sayed Askar, *The Hazaras of Afghanistan: an historical, cultural and economic and political study*, 1998, s. 76; Globalsecurity.org, *Afghanistan – Hazara*, uppdaterad 2012-08-21, [Afghanistan - Hazara \(globalsecurity.org\)](https://www.globalsecurity.org/afghanistan/hazara.htm), (hämtad 2021-04-01).

¹⁸ Ibrahim, 2017, s. 4.

¹⁹ Lifos, *Afghanistans ismailiter – en shiaminoritet* (version 1.0), 2017-06-23, s. 5, <https://lifos.migrationsverket.se/dokument?documentSummaryId=39787> (hämtad 2021-01-08).

²⁰ Lifos, 2017-06-23, s. 8.

²¹ The Joshua Project.

²² Lifos, *Afghanistan – Kristna, apostater och ateister* (version 1.0), 2017-12-21, s. 6, <https://lifos.migrationsverket.se/dokument?documentSummaryId=40679> (hämtad 2021-01-08).

²³ Mousavi, s. 65 f., 69 och 106.

Ghazni, Parwan, Baghlan, Balk och Badghis.²⁴ Idag ingår provinsen Daykundi i området. Provinsen upprättades 2004 och omfattar hazardominerade områden som tidigare tillhörde Uruzgan.²⁵ Det finns idag större grupper hazarer i städerna Kabul, Herat, Mazar-e-Sharif.²⁶

I vissa delar av landet utgör hazarer majoritetsbefolkning. Detta är exempelvis fallet i de centrala högländsprovinserna Bamyán och Daykundi.²⁷ I Ghazni uppskattas hazarerna utgöra nästan hälften av befolkningen i provinsen, och Ghaznis västliga distrikt Jaghori och Malistan samt det nordvästliga Nawurdistriktet bebos nästan enbart av hazarer.²⁸ Även i distrikten Hissa-e Awwal Behsud (Behsud 1) och Markaz-e Behsud (Behsud 2) i provinsen Wardak utgör hazarer betydande majoritet.²⁹ Dessa exempel ska inte ses som uttömmande avseende i vilka distrikt som hazarer utgör majoritetsbefolkning.

²⁴ Mousavi, s. xiii (Preface).

²⁵ TOLONews, *2014 Afghanistan Election- Provincial profile*, <http://elections.tolonews.com/daykundi>, (hämtad 2015-08-21).

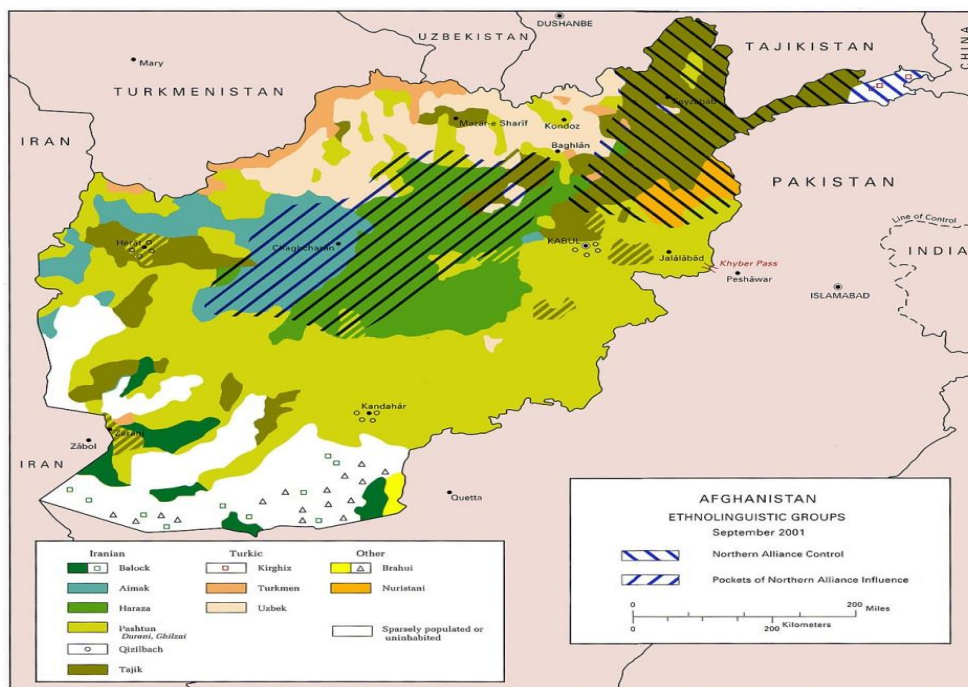
²⁶ Central Asian Cultural Intelligence for Military Operations, *Hazara in Afghanistan*, s. 1; Swedish Committee for Afghanistan, *The Afghan population*, uppdaterad 2018-05-22, [The Afghan population | The Swedish Committee for Afghanistan \(SCA\)](http://www.sca.se/The-Afghan-population) (hämtad 2021-04-12).

²⁷ SAK, *Lär känna Afghanistan, Befolkning*.

²⁸ Lifos, *Afghanistan: Säkerhetsläget i Ghazni (version 2.0)*, 2019-05-29, s. 9, <https://lifos.migrationsverket.se/dokument?documentSummaryId=43149>, (hämtad 2021-01-14).

²⁹ Australian Government, Refugee Review Tribunal, *Country Advice Afghanistan, Wardak Province Hezb-I Wahdat Khalili*, 2010-02-17, s. 3, [Afghanistan – Wardak Province – Hezb-I Wahdat Khalili \(ref-world.org\)](http://www.refworld.org) (hämtad 2021-02-24).

Karta 1. Olika etniska gruppers geografiska koncentration.

Källa: Wikimedia commons, US Army Ethnolinguistic Map of Afghanistan, 2001. [url](#).

4.1 Kabul

I Kabul uppskattas hazarer utgöra minst 25 procent av befolkningen. Siffran är dock osäker på grund av bristande folkbokföring, en snabbt växande befolkning samt informella bosättningar i staden. De flesta hazarer i Kabul bor i den sydvästra delen av staden i polisdistrikt (PD) 5, 6 och 13, men det finns också hazarer boende i andra delar av huvudstaden. Majoriteten är dock bosatt i området Dasht-e Barchi som ligger i PD 13.³⁰

Dasht-e Barchi är en plats som haft många betydelser för hazarerna. Historiskt var Barchi ett område dit hazarer kom från Hazarajat för att förslavas, arbeta som tjänare eller kroppsarbetare. Med tiden kom dock Barchi att symbolisera möjligheter för hazarer. Efter 2001 utgjorde Barchi en relativt säker del av Kabul där en växande hazarisk medelklass kunde etablera sig, studera, engagera sig i affärsverksamhet eller delta i statlig verksamhet. 2016 kom dock bilden av Barchi att ändras då ISKP började rikta attacker mot hazarer i stadsdelen genom en rad självmordsdåd. Detta har gjort att Barchi mer och mer kommit att associeras med osäkerhet, död och desperation,³¹ och stadsdelen har kallats en av de farligaste delarna av huvudstaden.³² Trots denna utveckling har hazarer som flytt våld i sina hemprovinser fortsatt att

³⁰ Finnish Immigration Service, *Afghanistan: Fact-Finding Mission to Kabul in April 2019*, s. 23, [Afghanistan_FFM_Returnees_MIG-1914851.pdf \(migri.fi\)](#), (hämtad 2021-01-14).

³¹ Kerr Chiovenda, 2019, s. 13 f.

³² Al Jazeera, *As Ashoura nears, Shia neighbourhood on alert after ISIL attacks, Residents call to self-arm after ISIL assault on wrestling gym in Dasht-e Barchi, the latest in a string of attacks*, 2018-09-18, [As Ashoura nears, Shia neighbourhood on alert after ISIL attacks | ISIL/ISIS News | Al Jazeera](#), (hämtad 2021-02-24).

bosätta sig i västra Kabul. När hazardistrikten Jaghori och Malistan i Ghazni angreps av talibanrörelsen i slutet av 2018 rapporterade till exempel FN att många av de som flydde till Kabul inhystes tillfälligt av släktingar i PD 13 och PD 6.³³ Orsaken till att hazarer utifrån ofta tenderar att bosätta sig i västra Kabul är att de som flyr eller flyttar generellt söker sig till områden där de har släktingar och där de delar grupptillhörighet med andra i form av exempelvis geografiskt ursprung, språk och liknande.³⁴ Detta innebär en möjlighet att dra nytta av och få stöd av sitt sociala nätverk vid etableringen. I Kabul utgör dessa nätverk ett viktigt skyddsnetz för fattiga urbana hushåll.³⁵

4.2 Grannländerna

Hazarer har alltsedan slutet av 1800-talet, då centralmakten tog kontroll över Hazarajat, emigrerat och finns nu, förutom i en global diaspora, också i betydande antal i exempelvis Quetta, Pakistan samt i området kring Mashad, Iran.³⁶ Många av de hazarer som idag bor i Quetta är ättlingar till de som flydde Afghanistan i slutet av 1800-talet, och flertalet av dem är idag medborgare i Pakistan. Många har dock kommit senare, under decennier av krig sedan 1979 och framåt.³⁷ Pakistan inhyser idag knappt 1,5 miljoner registrerade afghanska flyktingar.³⁸ I Iran lever idag uppskattningsvis omkring 3 miljoner afghanska medborgare illegalt eller med någon form av status och vistelserätt.³⁹ Hazarer utgör en stor andel av de afghanska flyktingar⁴⁰ som finns i landet. Möjligheten för dessa flyktingar till lokal integration i Iran är begränsad och har varit svår på grund av en negativ ekonomisk utveckling.⁴¹

Iran har inte enbart varit en tillflyktsort för afghaner som flyr krig i hemlandet utan också en viktig ekonomisk destination.⁴² För hazarer har säsongsbetonad migration både inom och utanför landet traditionellt varit en viktig strategi på grund av klimatet i Hazarajat med torra

³³ UNOCHA, *Afghanistan: Ghazni Armed Clash, Flash Update No. 2*, 2018-11-17, s.1, [Microsoft Word - Flash Update- Ghazni Armed Clash No. 2 17 November.docx \(reliefweb.int\)](#) (hämtad 2021-02-24).

³⁴ Afghansk politisk analytiker i Kabul, Whatsapp-intervju 2021-02-04.

³⁵ United States Institute of Peace (USIP), *Kabul and the challenge of dwindling foreign aid*, 2017, s. 16, [Kabul and the Challenge of Dwindling Foreign Aid | United States Institute of Peace \(usip.org\)](#) (hämtad 2021-04-01).

³⁶ Central Asian Cultural Intelligence for Military Operations: *Hazara in Afghanistan*, s. 27.

³⁷ Olszewska, Zuzanna, *Quetta's Sectarian Violence and the Global Hazara Awakening*, i *MER* 266, vol. 43, våren 2013, <http://www.merip.org/mer/mer266/quettas-sectarian-violence-global-hazara-awakening>, (hämtad 2015-07-07).

³⁸ UNHCR, *Overview of Afghan Refugee Population*, 2021-02-28, [Document - UNHCR - Pakistan Map Registered Afghan Refugees February 28, 2021](#) (hämtad 2021-04-24).

³⁹ UNHCR, *Afghan Population Movement Snapshot*, december 2020, [IRN Population movement snapshot Dec 2020 \(unhcr.org\)](#) (hämtad 2021-02-24).

⁴⁰ Omkring 950 000 afghaner innehar i dag *amayeshregistrering* (en slags flyktingregistrering) i Iran. Därtill vistas cirka 450 000 afghaner (s.k. *passport holders*) i landet legalt under den så kallade *Comprehensive Regularisation Plan* (CRP) från 2010. Deras tillstånd är tidsbegränsade och har förlängts ett antal gånger. Cirka 1,5–2 miljoner afghaner befinner sig därtill i Iran utan legal vistelserätt i landet. Denna grupp benämns vanligen *undocumented*. UNHCR, *Afghan Population Movement Snapshot*, december 2020.

⁴¹ European Resettlement Network, *Afghan refugees in Iran and Pakistan*, Odaterad, <http://www.resettlement.eu/page/afghan-refugees-iran-pakistan-0>, (hämtad 2015-06-26).

⁴² The New Humanitarian, *As deportations soar, Afghan returnees struggle on home soil*, 2021-01-26, [The New Humanitarian | Record 860,000 Afghans returned from Iran in 2020](#) (hämtad 2021-03-13).

jordar och kalla vintrar. Många hazarer har då valt att resa till Iran som är ett land som ligger dem nära både språkligt och religiöst.⁴³

Återvändandet till Afghanistan från Iran har dock ökat markant de senaste åren på grund av en sanktionspåverkad och försämrad iransk ekonomi, och nu senast på grund av pandemin. Under 2020 återvände rekordhöga 860 000 afghaner från Iran till hemlandet, en tredjedel av dem uppges ha blivit deporterade av Iran.⁴⁴

5 Sociala strukturer

5.1 Kollektivism och sociala nätverk

Kännetecknande för det sociala livet i Afghanistan inom alla etniska grupper, i synnerhet på landsbygden, är den kollektivistiska kulturen och att gruppens intresse sätts framför individens.⁴⁵ Detta innebär att individen ofta stödjer gruppens beslut även om det medför negativa konsekvenser för den enskilde. En individs primära lojaliteter ligger till exempel hos den egna släkten, byn, stammen eller den etniska gruppen. *Qawm* är det begrepp som används om dessa sociala gemenskaper. Det är ett flexibelt begrepp som kan användas om både mindre och större sociala enheter som en individ tillhör, såsom den utvidgade familjen eller den etniska gruppen.⁴⁶

Qawm eller sociala nätverk har en stor betydelse för individen i ett land som Afghanistan där staten är svag och stödet från myndigheter är begränsat eller obefintligt. Egna nätverk är då avgörande för en individs beskydd och stöd. Vissa sociala nätverk är konstanta som exempelvis familjebaserade eller klanbaserade nätverk. Andra nätverk byggs och utvecklas. Det finns till exempel yrkesnätverk och politiska nätverk som kan ha betydelse för individen. Sociala nätverk är även viktiga för att få tillgång till arbetsmarknaden, såväl inom den formella som inom den informella sektorn.⁴⁷

Att tillhöra samma etniska grupp innebär inte automatiskt att man kan räkna med stöd från varandra. Det krävs därtill någon form av personlig relation för att kunna påräkna stöd, exempelvis att man känner varandra eftersom man kommer från samma by, har levt i samma flyktingläger eller har gått i skola tillsammans. Att komma från samma lokalsamhälle kan medföra starka band mellan individer och har ibland större betydelse än att tillhöra samma etniska grupp.⁴⁸

⁴³ Landinfo, 2016-10-03, s. 9.

⁴⁴ The New Humanitarian, 2021-01-26.

⁴⁵ Landinfo, 2016-10-03, s. 7.

⁴⁶ Barfield, Thomas, *Afghanistan: A Cultural and Political History*, Princeton University Press, 2012, s. 17 f.; Encyclopædia Britannica, *Qawm, significance in Afghanistan*, Odaterad, [Qawm | sociology | Britannica](#) (hämtad 2021-02-24).

⁴⁷ European Asylum Support Office, (EASO), Country of Origin Information Report, *Afghanistan, Networks*, 2018-01-25, s. 10, <https://lifos.migrationsverket.se/dokument?documentSummaryId=40843> (hämtad 2021-02-24)

⁴⁸ EASO, 2018-01-25, s. 16 ff.

5.1.1 Hazariska stammar

Information om hazariska stammar är begränsad i öppet tillgängliga källor. Det är också svårt att presentera en definitiv bild över hazariska stammar då beteckningar och tillhörighet förändras över tid. Inkorporerandet av Hazarajat i den afghanska staten försvagade också det hazariska stamsystemet och namn som tidigare varit namn på hazarstammar har tenderat att övertid istället bli namn på geografiska platser, såsom exempelvis Behsud, Daykundi och Jag-hori. Härkomst är fortsatt socialt relevant, men identifikation med en stamkategori uppges inte längre vara fokus för självidentifikation bland hazarer.⁴⁹

5.1.2 Sayyeds

Inom den sociala hierarkin hos hazarerna har *sayyeds* traditionellt stått högt och haft ledande positioner, i religiösa sammanhang eller som byäldstar. Sayyeds har arabiskt ursprung och sägs vara ättlingar till profeten Muhammed och hans kusin Ali. De sayyeds som har ledande positioner i hazarsamhällen är shiamuslimer men generellt sett inte etniska hazarer. Det finns dock en liten grupp sayyeds med hazarisk härkomst som uppkommit genom äktenskap mellan grupperna. Sayyeds ställning bland hazarerna har minskat något i betydelse till förmån för politiska ledare, men sayyeds har fortfarande en framträdande roll i hazarsamhällen.⁵⁰

Informationen om sayyeds är begränsad, och det finns även olika meningar om den eventuella skillnaden mellan sayyeds och gruppen *sadat*. Enligt källor som Landinfo konsulterat verkar sayyeds och sadat dock röra samma personkrets, det vill säga personer som anses vara ättlingar till profeten Muhammed. Sayyeds/sadat kan vara både shiamuslimer och sunnimuslimer. På grund av släktskapet med Muhammed har sayyeds/sadat en upphöjd religiös position och status som religiös elit.⁵¹

5.2 Den utvidgade familjen

För afghaner generellt, inte enbart hazarer, har familjen och släkten en mycket central roll. Afghaner bor ofta i utvidgade storhushåll där den äldste mannen är familjeöverhuvud, och storfamiljen består av hans fru, deras söner med familjer samt ogifta döttrar. Alla etniska grupper i landet följer ett patrilineärt och patrilokalt mönster, vilket innebär att härstamning räknas utifrån faderslinjen. Flickor/kvinnor som gifter sig flyttar till sin makes storfamilj, medan söner bor kvar hos sina föräldrar även efter giftermål och lever där med sina fruar och barn. Stora familjer är önskvärda då detta innebär både arbetskraft i jordbruket och ett ökat inflytande för familjen i det lokala beslutsfattandet.⁵²

Den utvidgade familjen utgör den minsta och viktigaste sociala enheten i de sociala strukturerna. Familjen tar hand om och skyddar sina medlemmar. Män i familjen har ansvar för att försörja hela storfamiljen och att representera familjen i den publika sfären, medan kvinnorna generellt sett sköter hushållet och tar hand om barn och äldre. Familjen är också en viktig

⁴⁹ Encyclopædia Iranica, *HAZARA iii. Ethnography and social organisation, Tribal organization*, uppdaterad 2012-03-20, [Ethnography and social organization – Encyclopaedia Iranica \(iranicaonline.org\)](https://www.iranicaonline.org/articles/ethnography-and-social-organization) (hämtad 2021-03-31).

⁵⁰ Mousavi, s. 20, 79 och 92.

⁵¹ Landinfo, Respons, *Afghanistan: Sadat/sayyed*, 2015-09-04, s. 1 f., [Respons Land: Tema \(landinfo.no\)](https://landinfo.no) (hämtad 2021-03-30).

⁵² Svenska Afghanistankommittén (SAK), *Förstå Afghanistan*, 2018, s. 112.

identitetsmarkör som avgör individens heder och sociala status.⁵³ Att leva i den utvidgade storfamiljen är inte enbart vanligt på landsbygden utan förekommer även i städerna, även om det i exempelvis Kabul blivit allt vanligare att yngre välutbildade med arbete i staden lever i kärnfamiljkonstellationen istället för i den utvidgade storfamiljen.⁵⁴

5.3 Äktenskap

De flesta äktenskap som ingås i Afghanistan ingås mellan personer av samma etniska tillhörighet.⁵⁵ Äktenskap är som regel arrangerade och kusingifte mellan bröders barn är preferensen. Det förekommer emellertid också blandäktenskap, exempelvis i områden där etniska grupper lever sida vid sida samt i liberala urbana miljöer. Månggifte är tillåtet, men ovanligt.⁵⁶

Trots att toleransen för blandäktenskap bedöms ha ökat på senare år kan dessa relationer leda till problem och hedersrelaterat våld om familjerna motsätter sig relationen.⁵⁷ (För mer information om hedersvåld se Lifos rapport *Afghanistan: Hedersproblematik och moralbrott.*)

Vid blandäktenskap tillskrivs barnet generellt sin fars etnicitet eftersom härkomst räknas utifrån fädernet. Det finns dock kända undantag från detta. Politikern Abdullah Abdullah har till exempel en pashtunsk far och en tadjjikisk mor, men anses av många som tadjjik, bland annat på grund av sin nära association med den tadjjikiska nationalhjälten Ahmad Shah Massoud.⁵⁸

Det förekommer att afghanska kvinnor, när maken avlider, gifts bort med den döda mannens bror eller annan nära släkting.⁵⁹ Detta är dock mindre vanligt bland hazarer och något som primärt praktiseras på landsbygden, främst bland pashtuner.⁶⁰

5.4 Kvinnor

Heder är något som är viktig för alla etniska grupper i Afghanistan, även hazarer. Att kontrollera familjens kvinnor är ett viktigt sätt för att upprätthålla hedern då kvinnors beteenden påverkar hela familjens rykte. Det traditionella boendet för storfamiljer på landsbygden, så kallad *qala*, är designat för att skydda familjens heder och består ofta av ett antal hus som inringas av en mur för att skydda familjens kvinnor från insyn av män utanför den utvidgade familjegruppen.⁶¹

⁵³ EASO, 2018-01-25, s. 11 f.

⁵⁴ Afghansk politisk analytiker 1 i Kabul, Whatsapp-intervju 2021-02-04.

⁵⁵ Lifos, *Afghanistan: Hedersproblematik och moralbrott*, 2018-01-19, s. 12, <https://lifos.migrationsverket.se/dokument?documentSummaryId=40791> (hämtad 2018-01-19).

⁵⁶ SAK, *Förstå Afghanistan*, 2018, s. 113 f.

⁵⁷ Lifos, 2018-01-19, s. 12.

⁵⁸ Afghanistan Online, *Biography of Dr. Abdullah Abdullah*, 2020-09-02, [Biography of Dr. Abdullah Abdullah \(afghan-web.com\)](https://afghan-web.com/biography-of-dr-abdullah-abdullah) (hämtad 2021-02-25).

⁵⁹ Mousavi, s. 61.

⁶⁰ Afghansk politisk analytiker 1 i Kabul, Whatsapp-intervju 2021-02-04.

⁶¹ Landinfo, 2016-10-03, s. 8.

Även om kvinnor gjort stora framsteg inom den publika sfären sedan 2001 är deras status inom familjen i huvudsak oförändrad till följd av patriarkala normer och religiös konservatism. Generellt sett begränsar gamla traditioner fortfarande kvinnors rörelsefrihet.⁶² Det som oftast är avgörande för en enskild kvinnas rörelsefrihet är hennes manliga familjemedlemmar, vilka bestämmer över om kvinnan får lämna hemmet.⁶³ Det finns därtill geografiska och etniska skillnader av betydelse för kvinnors frihet. Generellt sett är kvinnors rörelsefrihet mer begränsad i landsbygdsområden. Det finns dock vissa mindre byar i bergen där hela byn består av medlemmar av samma släkt. Här kan rörelsefriheten för kvinnor istället vara större än den är för vissa kvinnor i låg- och medelinkomsthushåll i urbana områden. Hazarkvinnor sägs generellt vara minst begränsade av de traditionella normer som begränsar livet för kvinnor, medan pashtuner ofta framhålls som den mest konservativa gruppen i detta avseende.⁶⁴ De flesta kvinnor som yrkesarbetar utanför hemmet i Kabul idag är hazarer, och många av dem är återvändare från exil i Iran eller Pakistan.⁶⁵

6 Historisk bakgrund

6.1 Hazarer och den framväxande afghanska statsmakten

Durrani-imperiet⁶⁶ som grundlades 1747 utgjorde fundament för det som senare kom att bli den moderna staten Afghanistan.⁶⁷ Ahmad Shah Durrani valdes då till ledare av pashtunska stammar, och pashtuner kom därefter att utgöra det statsbärande skiktet i landet ända fram till den kommunistiska statskuppen 1978.⁶⁸ Trots den pashtunska politiska dominansen var det i praktiken daritalande, i synnerhet tadjiker och qizilbasher, som dominerade inom statsförvaltningen då de pashtunska kungarna antog deras språk.⁶⁹ Initialt gav hazarerna sitt stöd till och anslöt sig till Durrani-imperiet och hazarledare spelade en betydande roll för Ahmad Shahs möjlighet att ta kontroll över viktiga politiska och kulturella center som Kabul och Herat. Samarbetet blev dock kortvarigt när Durranistyret började konsolidera sin makt över dessa städer och pashtunska stammäldstar utsågs i de lokalsamhällen där kontroll togs.⁷⁰

Antropologen Melissa Kerr Chioventa menar att civilsamhällesaktivister inom hazarsamhället framhåller händelser redan i förhistorien, såsom ankomsten av araber till landet, som startpunkt för ett sedan tidlöst och än idag bestående förtryck gentemot hazarer. Ofta refereras dock till den mer uppenbara startpunkten då emir Abdur Rahman (även kallad järnemiren)

⁶² Austrian Federal Ministry of the Interior, *Afghanistan 2014 and beyond*, 2014, s. 49 f., [1729_1395829160_afgh-monographie-2014-03.pdf \(ecoi.net\)](https://ecoi.net/1729_1395829160_afgh-monographie-2014-03.pdf) (hämtad 2021-02-25).

⁶³ Lokal kvinnoorganisation, möte i Kabul, 2017-05-01.

⁶⁴ Austrian Federal Ministry of the Interior, s. 50 f.

⁶⁵ USIP, 2017, s. 30,

⁶⁶ Durrani är ett pashtunskt stamförbund där bl. a. politiskt inflytelserika stammar som popolzai och barakzai ingår. SAK, *Förstå Afghanistan*, 2018, s. 21, 104.

⁶⁷ Ibrahim, 2017, s. 25.

⁶⁸ SAK, *Förstå Afghanistan*, 2018, s. 21, 104.

⁶⁹ Siddique, Abubakar, *Afghanistan's Ethnic Divides*, januari 2012, s. 3, [ABUBAKAR_SIDDIQUE.pdf \(observatori.org\)](https://observatori.org/ABUBAKAR_SIDDIQUE.pdf)

⁷⁰ Ibrahim, 2017, s. 41 f.

under sent 1800-tal kom till makten. Under Rahman fick centralmaktens repression betydande konsekvenser för hazarerna.⁷¹ Rahman anses vara arkitekten bakom det moderna Afghanistan, och under Rahman definierades Afghanistans nuvarande gränser.⁷²

Hazarernas kärnområde Hazarajat i de centrala delarna av Afghanistan var bland de sista områdena som inkorporerades i statens strukturer. Statsmaktens expansion hade under århundraden tvingat hazarer att överlämna strategiska och bördiga områden till pashtuner och själva dra sig tillbaka till de mer otillgängliga bergsområdena i Hazarajat. Otillgängligheten och ett svårt klimat bidrog till att hazarerna levde i stort sett självständiga fram till 1890-talet då Rahman påbörjade sin erövring av området. Som en del av sin strategi drog Rahman nytta av befintliga interna konflikter mellan olika hazarledare; genom löften om statligt stöd och beskydd lyckades han få lojala hazargrupper att strida mot rebelliska hazargrupper. Rahmans inflytande i regionen nådde dock bara en viss nivå genom denna strategi, samtidigt som många hazarledare började känna sig trängda av Rahmans krav på total underkastelse, den omfattande skatteindrivningen samt inblandningen i vad hazarerna ansåg vara interna angelägenheter.⁷³ Hazarernas missnöje kulminerade i flera olika revolter mot centralmakten, vilka slogs ner med stor kraft och Rahman deklarerade jihad mot det shiamuslimska Hazarajat. Krigföringen och nedkämpandet av upproren i Hazarajat kom att bli emirens mest våldsamma militära kampanj med hundratusentals dödsoffer. Ytterligare tiotusentals hazarer förslavades eller flydde till grannländerna medan pashtunska familjer bosatte sig i deras område.⁷⁴

Pashtunska nomader, *kuchier*⁷⁵, var allierade med Rahman och hörde till dem som gavs landrättigheter i hazarområden. Detta har resulterat i återkommande konflikter mellan kuchier och hazarer genom åren.⁷⁶ (se kapitel 9)

När Hazarajat erövrats sökte Rahman också tvångskonvertera de shiamuslimska hazarerna till sunniislam. Sunnitiska domare och lärda sändes till området för att se till att rättsliga frågor hanterades utifrån sunnitisk hanafitisk rätt. Sunnitiska moskéer byggdes och sunnitiska mulor gavs i uppgift att utbilda och konvertera shiamuslimerna i området till sunniislam. De flesta hazarer behöll dock sin shiamuslimska tro och tillämpade *taqqiyya* – en shiitisk princip som tillåter shiamuslimer att dölja sin sanna trosuppfattning för att undgå förföljelse.⁷⁷ Hazarajats inkorporering i den afghanska staten försvagade i grunden den hazariska elit som fanns kvar i området och tvingade den att underkasta sig en pashtunsk överhöghet. Med tiden utvecklades relationen mellan de besegrade hazarerna och de statsbärande

⁷¹ Kerr Chioventa, 2016-12-15, s. 108, 7.

⁷² Ibrahim, 2017, s. 53 f.

⁷³ Crisis States Research Centre, *Divide and Rule: State Penetration in Hazarajat (Afghanistan) from the Monarchy to the Taliban*, 2009, s. 4f, [WP42 \(publishing.service.gov.uk\)](https://publishing.service.gov.uk) (hämtad 2021-02-26).

⁷⁴ SAK, *Förstå Afghanistan*, 2018, s. 24.

⁷⁵ Innerbördens av ordet *kuchi* är ungefär ”att flytta”; benämningen *kuchi* i den afghanska kontexten avser vanligen pashtunska nomader.

⁷⁶ Landinfo, 2016-10-03, s. 6 f.

⁷⁷ Crisis States Research Centre, 2009, s. 7.

pashtunerna till en relation som påminde om de sociala relationerna i ett kastsystem, där hazarerna utgjorde den lägsta kasten.⁷⁸ Slaveriet, som drabbade hazarer under Rahmans erövring av Hazarajat, avskaffades formellt genom den nya konstitutionen 1923, under kung Amanullah och hans moderniseringssträvanden.⁷⁹

Fram till 1978 förblev dock hazarerna socioekonomiskt och politiskt exkluderade genom en medvetet utformad politik av de styrande. Som en konsekvens av detta utsattes hazarer för systematisk diskriminering inom utbildning, politik, ekonomi samt inom den statliga administrationen.⁸⁰ Med mycket få undantag var hazarer länge utestängda från studier och statliga tjänster och tilläts ingen social mobilitet uppåt i hierarkin.⁸¹

6.1.1 Kommuniststyre, Sovjetockupation och krig

I april 1978 tog det marxistiska PDPA (People's Democratic Party of Afghanistan) makten i landet genom en kupp (Saurrevolutionen), och ett genomgripande reformprogram initierades. Motstånd mot reformerna bemöttes med terror från den styrande Khalqfraktionen av PDPA. I byar och städer greps landägare, mullor, intellektuella och dissidenter. 1979 organiserades uppror mot statsmakten i hela Hazarajat, vilket ledde till att nästan hela området befriades från regeringskontroll. Detta kom i princip att bestå tills talibanrörelsen intog området 1998.⁸²

Det interna motståndet mot PDPA-regeringen i Afghanistan medförde att Sovjet invaderade landet 1979. Sovjet samt den Sovjetstödda PDPA-regimen⁸³ stred sedan under ett decennium mot olika islamistiska mujahedin-grupper⁸⁴, stödda av USA och Saudiarabien. Kriget ska ha skördat miljontals dödsoffer och drivit cirka tre miljoner afghaner på flykt innan Sovjet drog tillbaka 1989.⁸⁵

Inne i Hazarajat, där hazarerna lyckats befria sig från statsmakten, samlades olika hazarledare och bildade ett råd (shura): *Shura-e Inqelab-e Ettifaq-e Islami*. Genom rådet upprättades en slags ministat i Hazarajat som etablerade säkerhetsstyrkor och erbjöd utbildning, kommunikation samt sjukvård till befolkningen i området.⁸⁶ Shuran bestod av de traditionella eliterna såsom jordägare, shiamuslimska ledare och nyare Khomeini-inspirerade muslimska lärda

⁷⁸ Ibrahim, 2017, s. 86.

⁷⁹ Barfield, 2012, s. 26, 182 f.

⁸⁰ Ibrahim, 2017, s. 101.

⁸¹ Kerr Chiovenda, 2019, s. 24.

⁸² Ibrahim, 2017, s. 117ff.

⁸³ Sovjet störtade i samband med invasionen den sittande presidenten Hafizullah Amin (tillhörande PDPA:s Khalqfraktion) från makten och ersatte honom med Babrak Karmal, ledare för PDPA:s Parcham-fraktion.

⁸⁴ Mujahedin formerade sig i olika partier som bland annat hade stöd av grannländerna. Sju sunnitiska partier bildade allians och var baserade i samt hade stöd av Pakistan. Shiamuslimska grupperingar bestående av främst hazarer och qizilbasher var baserade i Hazarajat, Quetta (Pakistan) samt senare också i Iran.

⁸⁵ Barfield, 2012, s. 171.

⁸⁶ Ibrahim, 2017, s. 119 f.

samt vänsterintellektuella. Svåra motsättningar mellan dessa grupper ledde dock så småningom till intern väpnad konflikt och shuran upplöstes 1984.⁸⁷

Efter år av interna strider, och senare förhandlingar mellan olika hazarfraktioner samt religiösa och politiska ledare i Hazarajat, bildades år 1989 det politiska partiet Hizb-e Wahdat. Bildandet av Hizb-e Wahdat betydde att hazarerna för första gången kunde verka självständigt med en enad röst.⁸⁸ Även om partiet senare har splittrats i olika fraktioner associeras det tidiga partiet och dess första ledare Abdul Ali Mazari fortsatt med hazarisk enhet, och som något att falla tillbaka på om hazarer som grupp skulle hotas.⁸⁹

Utvecklingen i Hazarajat och bildandet av Hizb-e Wahdat ingöt mod i den hazariska eliten att senare söka del också av den nationella politiska makten. Hizb-e Wahdat blev den hazariska elitens verktyg för att förhandla med andra etniskt baserade politiska aktörer i landet.⁹⁰

Från 1960-talet och framåt migrerade många hazarer till Kabul. Under 1980-talet sägs de ha utgjort omkring halva befolkningen i huvudstaden, och under detta decennium ökade också deras representation inom politiken, på universiteten, inom armén samt andra institutioner.⁹¹ PDPA-styret innebar en period då hazarers situation förbättrades, i synnerhet i städerna. Jämlikhet och lika möjlighet för alla etniska grupper betonades, även om pashtunerna i Afghanistan kom att behålla sin position som den mest inflytelserika gruppen.⁹²

Hazarer fanns således representerade på båda sidor under Sovjetkriget. Det väpnade motståndet återfanns främst i Hazarajat medan regeringstroga hazarer framförallt återfanns i städerna.⁹³

6.2 Inbördeskriget 1992–1996

När Sovjetmakten drog sig tillbaka från Afghanistan 1989 förväntade sig många att PDPA-regeringen i Kabul skulle falla. Den överlevde dock tack vare sovjetiskt stöd fram till 1992 då inbördeskriget var ett faktum.⁹⁴ De olika mujahedingrupper som under ockupationen förenats i kampen mot Sovjetmakten och PDPA, började snart vända sig mot varandra. Kabul delades upp mellan olika grupper och striderna lade delar av huvudstaden i ruiner. På liknande sätt sönderföll också övriga delar av landet i olika områden som kontrollerades av lokala

⁸⁷ SAK, *Förstå Afghanistan*, 2018, s. 36.

⁸⁸ Mousavi, 1998, s. 185 f.; Ibrahimi, 2017, s. 180.

⁸⁹ Kerr Chioventa, 2016-12-15, s. 71.

⁹⁰ Ibrahim, 2017, s. 178.

⁹¹ Mousavi, 1998, s. 171, 176 f.

⁹² Kerr Chioventa, 2016, s. 69 f.

⁹³ Landinfo, 2016-10-03, s. 9.

⁹⁴ SAK, *Förstå Afghanistan*, 2018, s. 42 f.

krigsherrar.⁹⁵ Under 90-talets inbördeskrig begicks otaliga övergrepp av de olika parterna, inklusive av hazarstyrkor ledda av Hizb-e Wahdat-ledaren Abdul Ali Mazari.⁹⁶

I Kabul tog Hizb-e Wahdat kontroll över de hazardominerade västra delarna av staden.⁹⁷ Allianser som funnits skiftade och alla sidor stred mot varandra. 1993 utsattes den hazariska civilbefolkningen för en särskilt brutal massaker av mujahedinfraktionerna Ittehad-e Islami och Jamiat-e Islami i området Afshar i Kabul. Denna händelse har blivit central för hazarers narrativ av sitt historiska kulturella trauma.⁹⁸ Att nuvarande toppolitiker i landet haft kopplingar till övergrepp som massakern i Afshar är också något som bidrar till att många hazarer idag känner en bristande tillit till det politiska styret i landet.⁹⁹

I takt med att talibanrörelsen vann allt mer mark och avancerade mot huvudstaden sökte Abdul Ali Mazari, vars Hizb-e Wahdat försvagats stort genom striderna i Kabul, skaffa sig inflytande genom att inleda förhandlingar med talibanrörelsen. Den 15 mars 1995 blev dock Mazari under oklara omständigheter dödad av rörelsen, något som starkt kom att bidra till att återuppväcka hazarernas upplevelse av historisk utsatthet.¹⁰⁰ Minnesceremonier till Mazaris ära genomförs idag årligen under mars månad, och dessa har också flertalet gånger blivit utsatta för angrepp under de senaste åren.¹⁰¹

6.3 Hazarerna och talibanrörelsens maktövertagande

Efter att talibanrörelsen dödat hazarledaren Abdul Ali Mazari 1995 övergick relationen mellan dem och hazarerna generellt sett i fiendskap.¹⁰² Det fanns dock vissa hazariska eller shiamuslimska ledare som valde att samarbeta eller sluta överenskommelser med rörelsen, exempelvis Mohammad Akbari¹⁰³ som ledde en fraktion av Hizb-e Wahdat som brutit sig ur moderorganisationen 1994.¹⁰⁴ Akbaris styrkor ska åtminstone vid ett tillfälle ha stridit tillsammans med talibanstyrkor, vilket skedde i Parwan år 2000.¹⁰⁵

⁹⁵ Utrikespolitiska institutet, Landguiden, *Afghanistan, Modern historia* [Betaltjänst], uppdaterad 2019-01-08, <https://www.ui.se/landguiden/lander-och-omraden/asien/afghanistan/modern-historia/> (hämtad 2021-03-01).

⁹⁶ Human Rights Watch (HRW), *Blood-Stained Hands, Past Atrocities in Kabul and Afghanistan's Legacy of Impunity*, 2005-07-06, [Past Atrocities in Kabul and Afghanistan's Legacy of Impunity | HRW](#); Kerr Chiovenda, 2016-12-15, s. 114.

⁹⁷ Crisis States Research Centre, 2009, s. 10.

⁹⁸ Kerr Chiovenda, 2016-12-15, s. 75; Crisis States Research Centre, 2009, s. 11.

⁹⁹ Arne Strand, forskare och Afghanistan-expert vid Christian Michelsen Institute, Norge, Whatsapp-intervju, 2021-04-13.

¹⁰⁰ Crisis States Research Centre, 2009, s. 13.

¹⁰¹ Al Jazeera, *Dozens killed in Kabul ceremony attack claimed by ISIL*, 2020-03-06, <https://www.aljazeera.com/news/2020/3/6/dozens-killed-in-kabul-ceremony-attack-claimed-by-isil> (hämtad 2021-04-02).

¹⁰² Barfield, 2012, s. 259.

¹⁰³ Akbari var etnisk qizilbash och hans fraktion samlades ideologiskt kring shiaislam och inte hazarnationalism. (Ibrahimi, 2017, s. 193). Det förekommer dock även källor som anger Akbari vara hazar, vilket troligen hänger samman med hans koppling till det hazardominerade Hizb-e Wahdat.

¹⁰⁴ Crisis States Research Centre, 2009, s. 11.

¹⁰⁵ Ibrahimi, 2017, s. 207.

Hazarernas strategi gentemot talibanrörelsen hämmades av hazarisk fraktionism och interna strider, vilket även inkluderade väpnade konfrontationer. En del hazarer beslutade sig för att samarbeta med talibanerna medan andra gjorde motstånd. Det var inte ovanligt att olika avtal om fredligt överlämnande förhandlades fram mellan talibanrörelsen och lokala hazarkommendanter, vilket exempelvis skedde i Ghazni och Wardak.¹⁰⁶ I det hazardomineerade distriktet Jaghori, Ghazni, slöt stamäldstar 1998 ett avtal med talibanrörelsen om kapitulation. Rörelsen lämnade invånarna i stort sett ifred mot att Hizb-e Wahdat lade ner sina vapen. Överenskommelsen lokalt innebar också en möjlighet för hazarerna att fortsatt driva flickskolor i distriktet.¹⁰⁷ När talibaninspektörer kom till distriktet från Kandahar fick skolorna i Jaghori ett meddelande om detta i förväg, varpå flickskolorna tillfälligt stängde under inspektionen.¹⁰⁸

När Bamyan föll till talibanerna i september 1998 innebar detta en viktig vändpunkt för hazarisk politik. Det tidigare enande Hizb-e Wahdat splittrades genom att de flesta av dess politiska och militära medlemmar skingrades och flydde till grannländerna.¹⁰⁹

För hazarerna representerade de pashtunska talibanernas maktövertagande en återgång till det pashtunska herravälde som tidigare kännetecknat landets historia. Pashtunska tjänstemän tog över administrationen i Bamyan, samtidigt som kuchier återvände i stort antal efter att ha varit utestängda från området i decennier.¹¹⁰

Talibanerna hyste generellt en misstro mot de hazarer som valde att samarbeta och ingen av de hazariska kommendanterna fick någon officiell position inom talibanrörelsens militära och administrativa struktur. Den enda shiamuslim med officiell ställning inom talibanrörelsen var Sayed Gardizi från Gardez i sydöst. Han utnämndes till distriktsguvernör i Yakawlang, Bamyan.¹¹¹

Vid sin tid vid makten genomförde talibanrörelsen ett antal massakrer på hazarer, bland annat när rörelsen intog Mazar-e Sharif 1998.¹¹² Massakern var delvis en hämndaktion för att hazariska och uzbekiska styrkor tidigare låtit avrätta talibaner som tillfångatagits. Men den innehöll också en sektarisk komponent: den nyinstallerade talibanguvernören Mullah Mannon Niazi i Balkhprovinsen omnämnde i offentliga tal hazarer som otrogna och hotade dem med döden om de inte konverterade från shia- till sunniislam eller lämnade landet.¹¹³

Utöver Mazar-e Sharif 1998 genomförde talibanrörelsen även en rad andra övergrepp och massakrer på hazarer under den tid som de satt vid makten. Kandi Posht i Zabul är ett område där många mindre kända övergrepp begicks under perioden 1997–1999. Hundratals hazarer, även kvinnor och barn, dödades här när de utsattes för talibanernas kontroller på

¹⁰⁶ Crisis States Research Centre, 2009, s. 15 f.

¹⁰⁷ Landinfo, 2016-10-03, s. 11 f.

¹⁰⁸ Arne Strand, forskare och Afghanistan-expert vid Christian Michelsen Institute, Norge, Whatsapp-intervju, 2021-04-13.

¹⁰⁹ Ibrahimi, 2017, s. 202.

¹¹⁰ Ibrahimi, 2017, s. 202.

¹¹¹ Crisis States Research Centre, 2009, s. 16.

¹¹² Human Rights Watch (HRW), *Afghanistan, Massacres of Hazaras in Afghanistan*, februari 2001, avsnitt III, [| HRW](#) (hämtad 2021-03-03); Ibrahimi, 2017, s. 204.

¹¹³ HRW, februari 2001, avsnitt III.

huvudvägen mellan Hazarajat och Kandahar.¹¹⁴ År 2000 skedde en massaker nära Robatak-passet i gränsområdet mellan Baghlan och Samanganprovinsen. Ett antal av de civilpersoner som dödades där ska ha varit ismailitiska hazarer från Baghlan. Talibanrörelsen utförde också en omfattande massaker och avrättade hazarer i Yakawlang, Bamyar, i januari 2001.¹¹⁵

Motståndet mot talibanrörelsens maktövertagande ledde till att många av de mujahedin-fraktioner som tidigare stridit mot varandra enades i den Förenade islamiska fronten (Norra alliansen). Tadzjiker, uzbeker och shiamuslimska hazarer kom att bidra med cirka 90 procent av alliansens soldater. Även om Norra alliansen vann ett antal tidiga segrar mot talibanrörelsen var de år 2000 tillbakatryckta och kontrollerade endast cirka 10 procent av landet.¹¹⁶

7 Hazarernas situation efter 2001

I september 2001 mördades Norra alliansens befälhavare Ahmad Shah Massoud och taliban-regimen verkade vara på väg att lägga under sig den sista delen av det afghanska territoriet i nordöst. Den 11 september och USA:s efterföljande invasion av Afghanistan vände dock utvecklingen helt, och inom loppet av månader var talibanrörelsen borta och den nya regeringen under Hamid Karzai installerad.¹¹⁷

Grunden för den nya politiska ordningen i Afghanistan efter talibanstyret lades genom Bonn-konferensen i december 2001. Vid konferensen fanns tidigare mujahedin-organisationer, diaspora-rojalister och organisationer från den Norra alliansen representerade. Den nya ordningen skulle vara representativ och multietnisk och i den nya interimregeringen ledd av Karzai ingick både pashtuner, tadjjiker, hazarer, uzbeker samt ytterligare två minoritetsrepresentanter.¹¹⁸ I sin avsikt att balansera etniska relationer och undvika nya konflikter försökte Washington samt dess allierade att sträva efter bred representation samt avskaffande av diskriminering av minoriteter. Den representation och det stöd som gavs till inbördeskrigets kommendanten och makthavare bidrog dock samtidigt till att stärka olika aktörers etniska eller sektaristiska nätverk, vilket förstärkt inslaget av beskyddarpolitik i landet i motsats till förväntningarna på meritokrati och transparens.¹¹⁹

7.1 2004 års konstitution och minoriteters rättigheter

En ny konstitution trädde i kraft 2004, och genom den fastslogs Afghanistan som islamisk republik och representativ demokrati.¹²⁰ Minoritetsgruppers, inklusive hazarers, medborgerliga

¹¹⁴ Ibrahim, 2017, s. 204.

¹¹⁵ HRW, *Afghanistan, Massacres of Hazaras in Afghanistan*, februari 2001, avsnitt V och IV.

¹¹⁶ Lansford, Tom, *Afghanistan at War, From the 18th-Century Durrani Dynasty to the 21st Century*, ABC-CLIO, 2017, s. 324 f.

¹¹⁷ Barfield, 2012, s. 322.

¹¹⁸ Ibrahim, 2017, s. 215 f.

¹¹⁹ Siddique, 2012, s.6.

¹²⁰ Afghanistan, *The Constitution of Afghanistan* [inofficiell översättning], 2004-01-03, <http://www.refworld.org/pdfid/404d8a594.pdf> (hämtad 2021-03-06).

rättigheter erkändes och utvecklingen efter 2001 innebar nya möjligheter för hazarer avseende bland annat utbildning, sjukvård och arbetstillfällen.¹²¹ Afghanistans nya konstitution erkände också shiitisk rätt som rättskälla inom familjerättsliga mål för landets shiamuslimer, bredvid den dominerande sunnitiska hanafitiska rätten.¹²²

Efter 2001 utbildade sig hazarer mer än någon annan grupp, de uppnådde befattningar inom regeringen, verkade som journalister och deltog i arbete inom NGO-sektorn, för att nämna några framgångsrika områden.¹²³

De politiska reformerna innebar också att många hazarer utsågs till politiska poster på provinsnivå i det centrala höglandet där de utgör majoritetsbefolkning. Hazarerna kom vidare att ses som en viktig del av valmanskåren på grund av sitt höga valdeltagande, även bland kvinnor. Hazarer har generellt sett varit måna om att slå vakt om sina nyvunna rättigheter efter 2001, och många av dem bor i relativt säkra områden i städerna eller i höglandet där riskerna med att ta sig till valurnorna ofta varit lägre än i andra mer konfliktintensiva områden.¹²⁴

7.2 Hazarers socioekonomiska situation

Det råder bred enighet om att hazarernas socioekonomiska situation generellt har förbättrats avsevärt sedan talibanregimens fall 2001. De har höga befattningar både inom statsförvaltningen och i politiken på såväl lokal som nationell nivå. Hazarer investerar mycket i sina barns skolgång och är överrepresenterade inom högre utbildning.¹²⁵ Hazarer har också i hög grad stöttat myndigheterna och statsbyggnadsprocessen efter 2001.¹²⁶ De har med framgång funnit arbete inom NGO-sektorn samt arbetat för internationella organisationer och aktörer.¹²⁷ Hazarer har också varit framgångsrika aktivister inom civilsamhället, och några av de mest prominenta människorätsaktivisterna i landet är hazarer.¹²⁸

Även om hazarerna sedan 2001 gjort stora framsteg och förbättrat sin position genom utbildning och deltagande i samhällsstyret, var deras utgångspunkt för denna utveckling från

¹²¹ The Conversation, *Afghanistan's Hazara minority flexes its political muscles*, 2014-04-07, <http://theconversation.com/afghanistans-hazara-minority-flexes-its-political-muscles-25171> (hämtad 2021-03-05).

¹²² Institute for War & Peace Reporting (IWPR), *Shia Make Constitutional Gains*, 2004-01-06, <https://iwpr.net/global-voices/shia-make-constitutional-gains>; Afghanistan, *The Constitution of Afghanistan*.

¹²³ Kerr Chioyenda, 2019, s. 25.

¹²⁴ The Conversation, 2014-04-07.

¹²⁵ Landinfo, 2016-10-03, s 12.

¹²⁶ Landinfo, 2016-10-03, s 12; Landinfo, Temanotat: *Afghanistan: Generell säkerhet og veisikkerhet*, 2015-11-20, s. 19, [Dokument - Lifos extern \(migrationsverket.se\)](#) (hämtad 2021-04-12).

¹²⁷ Internationell forskare, Skypeintervju, 2017-08-30.

¹²⁸ Landinfo, 2016-10-03, s. 12f.

en låg nivå.¹²⁹ Hazardominerade provinser förblev också efter 2001 fattiga, då mycket av biståndet gått till pashtunska områden för att där motverka befolkningen från att ansluta sig till upprorsgrupper.¹³⁰

Det förekommer fortsatt fördomar och samhällelig diskriminering gentemot hazarer från andra grupper. En del personer säger sig öppet vara obekväma med att hazarer idag kan innehålla maktpositioner, och andra finner det uteslutet att ge en hazar anställning i sitt företag på grund av att de är hazarer och shiamuslimer. Det finns också exempel på hazarer som försökt studera på pashtundominerade universitet i Nangarhar, men tvingats sluta på grund av trakasserier.¹³¹ I vissa miljöer kan etnisk tillhörighet vara mindre viktig, exempelvis bland vissa välutbildade i Kabul som har kollegor ur olika grupper. En källa som Migrationsanalys konsulterat menar att det på deras arbetsplats finns olika folkgrupper, även hazarer, men att etniska skillnader inte är något som de tänker på eller som präglar deras arbetsgemenskap.¹³²

Forskaren och Afghanistanexperten Arne Strand menar att samhällelig diskriminering kan förekomma, men menar att detta inte enbart gäller hazarer utan alla folkgrupper. Det finns exempel på tadjiker i Bamyán som diskriminerats av hazarer. Strand betonar dock att relationerna mellan olika etniska grupper kan variera stort beroende på den lokala kontexten.¹³³

Det finns dock historiska strukturer som alltså gör sig gällande för hazarer. På grund av sin historik som tillhörande det lägsta samhällsskiktet har hazarer generellt sett inte samma inflytelserika nätverk i statsapparaten som till exempel pashtuner och tadjiker. Detta minskar deras möjligheter att nå mäktiga positioner inom vissa ministerier eller delar av statsapparaten där hazarer ännu inte lyckats ta sig in.¹³⁴ Hazarernas strategi för att väga upp bristen på inflytelserika nätverk i statsapparaten har varit utbildning och hårt arbete,¹³⁵ men det är delvis en fråga om tid. Det kommer att ta lång tid innan hazarer fullt ut kan göra sig gällande i samhället.¹³⁶

Även om det skett framgång och utveckling för hazarer på senare år så betonas fortfarande ofta det förtryck de varit utsatta för.¹³⁷ Antropologen Melissa Kerr Chiovenda menar att det är vanligt att hazariska civilsamhällesaktivister väver samman gruppens historiska lidande med deras nutida situation till ett narrativ som innebär att gruppen är utsatt för ett sedan länge pågående folkmord. Detta är samtidigt något som medför en risk för ökade motsättningar med andra etniska grupper då det kan ses som ett sätt att använda historien för att säkra nutida rättigheter.¹³⁸ Samtidigt är perioden efter 2001 inte en period av entydig utveckling mot

¹²⁹ Internationell forskare, Skypeintervju, 2017-08-30.

¹³⁰ The New York Times, *Hazaras Hustle to Head of Class in Afghanistan*, 2010-01-03, [Hazaras Hustle to Head of Class in Afghanistan - The New York Times \(nytimes.com\)](https://www.nytimes.com/2010/01/03/world/asia/03hazaras.html) (hämtad 2021-04-26).

¹³¹ Internationell forskare, Skypeintervju, 2017-08-30.

¹³² Afghansk analytiker 2 i Kabul, Whatsapp-intervju, 2021-02-01.

¹³³ Arne Strand, forskare och Afghanistan-expert vid Christian Michelsen Institute, Norge, Whatsapp-intervju, 2021-04-13.

¹³⁴ Internationell forskare, Skypeintervju, 2017-08-30.

¹³⁵ Arne Strand, forskare och Afghanistan-expert vid Christian Michelsen Institute, Norge, Whatsapp-intervju, 2021-04-13.

¹³⁶ Internationell forskare, Skypeintervju, 2017-08-30.

¹³⁷ Landinfo, 2016-10-03, s. 14.

¹³⁸ Kerr Chiovenda, 2016-12-15, s. 15 f.

det bättre för hazarer. Gruppen har till exempel drabbats av en ny typ av säkerhetshot sedan ISKP 2016 började genomföra riktade angrepp mot shiamuslimer, i synnerhet i Kabul (se avsnitt 10.2).

7.3 Hazarers representation inom politik och statsförvaltning

Efter 2001 stöttade hazarerna generellt sett utvecklingen mot demokrati och politisk pluralism och integrerades snabbt i de politiska och administrativa strukturerna på nationell nivå.¹³⁹ Hazarerna är dock idag fortsatt politiskt splittrade i de fraktioner som fötts ur Hizb-e Wahdats¹⁴⁰ motsättningar.¹⁴¹ De två huvudfraktionerna utgörs idag av Hizb-e Wahdat-e Islami (som leds av Karim Khalili, Mazaris efterträdare) och Hizb-e Wahdat-e Islami-ye Mardom (som leds av Mohammed Mohaqeq). Exempel på ytterligare fraktioner är Hizb-e Wahdat Milli Islami (som leds av Akbari som hade visst samarbete med talibanrörelsen under deras styre, se avsnitt 6.3) och Hizb-e Wahdat-e Islami-ye Millat (lett av Ali Erfani).¹⁴²

Karim Khalili tjänstgjorde som andre vicepresident under Hamid Karzai i det tidiga övergångsstyret och fram till valet 2014. I den påföljande regeringsbildningen av en nationell samlingsregering (NUG) mellan president Ashraf Ghani och Abdullah Abdullah återfanns också två hazaropolitiker på högsta politiska nivå: Sarwar Danish (som tillhör Khalilis fraktion) som andre vicepresident till Ghani och Mohammed Mohaqeq, som andre vice till Abdullah. Det fanns också några ministrar av hazarisk etnicitet representerade inom NUG-regeringen. På lokal nivå, inom provins- och distriktsadministrationerna, i hazardominerade områden tjänstgjorde huvudsakligen hazarer, de flesta knutna till någon av Hizb-e Wahdats fraktioner.¹⁴³ 2005 utnämndes hazaren Habiba Sarabi till provinsguvernör i Bamyán, vilket var första gången en kvinna utnämndes till en så senior post på subnationell nivå i det konservativa landet.¹⁴⁴

Hazarer har också varit välrepresenterade i parlamentet. Under 2010 fick hazarer tillsammans med andra shiamuslimer 23 procent av platserna i parlamentet. Framgången för hazarer i detta val tillskrevs framförallt den säkerhetsmässiga situationen i Ghazni, vilken gjorde att hazarer tog hem provinsens samtliga 11 platser. Pashtuner i provinsen bebor huvudsakligen mer osäkra områden och var hindrade från att ta sig till valurnorna genom talibanrörelsens hot, medan hazarer som generellt sett bebor mer säkra områden i provinsen inte hade motsvarande hinder att rösta.¹⁴⁵

I den nuvarande afghanska regeringen under president Ghani finns åtminstone två ministrar av hazarisk etnicitet: Abbas Basir (minister för högre utbildning) samt den kvinnliga ministern

¹³⁹ Ibrahim, 2017. s. 224.

¹⁴⁰ Läs om Hizb-e Wahdats bildande i 6.1.1.

¹⁴¹ Arne Strand, forskare och Afghanistan-expert vid Christian Michelsen Institute, Norge, Whatsapp-intervju, 2021-04-13.

¹⁴² Australian Government, Migration Review Tribunal, Refugee Review Tribunal, *Background Paper Afghanistan: Political Parties and Insurgent Groups 2001-2013*, 2013-03-07, s. 18f, 21, [RRT Background Paper: Afghanistan Political Parties and Insurgent Groups 2001-2013 \(ecoi.net\)](#) (hämtad 2021-04-15).

¹⁴³ Ibrahim, 2017. s. 224, 195.

¹⁴⁴ Ibrahim, 2017. s. 225.

¹⁴⁵ Ibrahim, 2017. s. 224.

Masooma Khawari (minister för telekommunikation). Parlamentet godkände deras tillsättningar i slutet av 2020 samtidigt som man avlog tillsättningen av hazaren Muhammad Taher Zuhair (kultur- och kommunikationsminister).¹⁴⁶

I det förhandlingsteam om 21 personer som företräder den afghanska republiken gentemot talibanrörelsen i de intra-afghanska förhandlingarna i Doha¹⁴⁷ ingick åtminstone fyra hazarer när regeringen offentliggjorde listan i mars 2020. En av fyra kvinnor är den tidigare guvernören i Bamyān, Habiba Sarabi.¹⁴⁸

Trots representationen av hazarer på högsta politiska nivå har utnämningar till de allra tyngsta posterna och ministerierna såsom inrikesministeriet, försvarsministeriet, finansministeriet, utrikesministeriet eller säkerhetstjänsten uteblivit. Hazarernas ökade politiska representation har inte heller återspeglats i ett likaledes ökat inflytande inom de byråkratiska institutionerna, där historiska strukturer av exkludering visat sig mer seglivade. Även om statligt sanktionerad diskriminering av hazarer inte längre föreligger, menar den politiske analytikern och författaren Niamatullah Ibrahim att hazarer fortsatt är starkt underrepresenterade inom förvaltningen, särskilt inom rätts- och säkerhetssektorn och finanssektorn, liksom inom den diplomatiska sektorn.¹⁴⁹

Den afghanska statsförvaltningen är, enligt Ibrahim, betydelsefull för medborgarna när det gäller verklig eller upplevd diskriminering eftersom förvaltningen är den vanliga medborgarens primära kontaktyta med staten. Statsförvaltningen är både en viktig förmedlare av statlig service men också en betydelsefull arbetsgivare. Korruption och favorisering inom statsförvaltningen innebär att tillgång till statlig service eller möjlighet till statlig anställning kan påverkas av den etniska eller politiska tillhörigheten hos de statliga administratörer som ska fatta besluten.¹⁵⁰

En afghansk politisk analytiker som Migrationsanalys konsulterat i februari 2021 menar vidare att hazarers representation inom statsförvaltningen, som ökade markant efter 2001, därefter minskat under NUG-regeringen sedan 2014, i synnerhet inom säkerhetssektorn där hazarer i ledande befattningar minskat i antal. Analytikern menar också att den pashtunska representationen inom statsförvaltningen har ökat och att den etniska tillhörigheten ofta har bety-

¹⁴⁶ Afghanistan Analysts Network (AAN), *Afghanistan's New – But Still Incomplete Cabinet: No end yet to acting ministers*, 2020-12-06, [Afghanistan's New – But Still Incomplete Cabinet: No end yet to acting ministers - Afghanistan Analysts Network - English \(afghanistan-analysts.org\)](https://afghanistan-analysts.org/en/afghanistan/new-but-still-incomplete-cabinet-no-end-yet-to-acting-ministers/) (hämtad 2021-04-05).

¹⁴⁷ I februari 2020 slöt USA och talibanrörelsen ett avtal i Doha som av många omskrivits som historiskt. Enligt detta skulle amerikanska styrkor ha dragit sig tillbaka från Afghanistan före den 1 maj 2021 i utbyte mot talibanska anti-terrorgarantier. Utöver detta skulle, enligt avtalet, intra-afghanska fredsförhandlingar mellan talibanrörelsen och företrädare för den afghanska republiken (regeringssidan) inledas. Dessa kom dock att dra ut på tiden och inledningsceremonin för förhandlingarna hölls först den 12 september 2020. Förhandlingarna kom dock aldrig igång på allvar då det amerikanska presidentvalet närmade sig och väckte frågor om hur ett presidentskifte i Vita huset kunde påverka USA:s hållning och efterlevnad av avtalet. Efter Joe Bidens tillträde på presidentposten togs beslut om att skjuta på tidsfristen för tillbakadragandet av trupperna senast den 11 september 2021 – inte den 1 maj.

¹⁴⁸ Afghanistan Analysts Network (AAN), *Islamic Republic of Afghanistan negotiation team for Taliban talks*, 2020-04-30, [Islamic Republic of Afghanistan negotiation team for Taliban talks - Afghanistan Analysts Network - English \(afghanistan-analysts.org\)](https://afghanistan-analysts.org/en/afghanistan/islamic-republic-of-afghanistan-negotiation-team-for-taliban-talks/) (hämtad 2021-04-05).

¹⁴⁹ Ibrahim, 2017, s. 225 ff.

¹⁵⁰ Ibrahim, 2017, s. 225 f.

delse för vilken service en person som vänder sig till myndigheterna får, då statstjänstemannen kommer att prioritera ärenden som rör personer med samma etniska tillhörighet.¹⁵¹ President Ghani har beskyllts för att favorisera pashtuner under sitt styre, men detta ska ha skett inte enbart på bekostnad av hazarer utan även andra folkgrupper.¹⁵²

Även om hazarer generellt sett stöttat regeringen och den afghanska statsbyggnadsprocessen sedan 2001,¹⁵³ finns det till exempel inom kollektivet av hazariska civilsamhällesaktivister en viss misstro mot de egna hazarpolitikerna som ingår i etablissemangen. Dessa politiker talar om hazarspecifika frågor för att vinna politiskt stöd bland hazarer, men anses samtidigt ofta ignorera dessa frågor i syfte att liera sig med andra politiska aktörer och för sin egen politiska karriär.¹⁵⁴ Forskaren Arne Strand menar att många hazarer som själva saknar inflytande inte alltid upplever att de hazarledare som tillhör den politiska eliten representerar dem. Det har gjorts försök att upprätta alternativ till de etablerade hazarpartierna, men dessa initiativ verkar ha tagits upp av myndighetsapparaten genom att personer som försökt driva på förändringar fått jobb inom systemet och på så sätt tystats.¹⁵⁵

8 Talibanrörelsen och hazarerna

Efter USA:s invasion av Afghanistan 2001 kom det att ta flera år innan talibanrörelsen mobiliserat sina följare till en omfattande upprorsrörelse.¹⁵⁶ Vid återkomsten drog rörelsen nytta av landsbygdsbefolkningens missnöje med centralstyret i Kabul och dess oförmåga att upprätta lag och ordning liksom att erbjuda service ute i landet. Talibanrörelsen appellerade också till folks misstänksamhet gentemot centralstyret och deras internationella allierade, vilka framhölls pådyvla befolkningen värderingar som var främmande för det afghanska folket. Talibanerna tonade samtidigt ner sin tidigare strikta sekteristiska inriktning och indikerade att en ökad tolerans mot andra religiösa sekter kunde förväntas om de återigen kom till makten.¹⁵⁷

Den historiska fiendskapen mellan hazarerna och talibanrörelsen, som uppstod till följd av bland annat talibanernas mord på Hazarledaren Mazari och massakrer på hazarer under talibanstyret, är dock något som generellt sett fortfarande präglar många hazarers syn på talibanrörelsen, även om det idag också finns vissa exempel på hazarer som anslutit sig till rörelsen. I detta kapitel tas upp hur lokala förhållanden kan påverka konfliktodynamiken i olika områden samt relationerna mellan hazarer/hazarsamhällen och talibanrörelsen.

¹⁵¹ Afghansk politisk analytiker 1 i Kabul, Whatsapp-intervju, 2021-02-04.

¹⁵² REUTERS, *Leaked memo fuels accusations of ethnic bias in Afghan government*, 2017-09-21, [Leaked memo fuels accusations of ethnic bias in Afghan government | Reuters](#) (hämtad 2021-03-08); Afghansk politisk analytiker 1 i Kabul, Whatsapp-intervju, 2021-02-04.

¹⁵³ Landinfo, 2015-11-20, s. 19.

¹⁵⁴ Kerr Chiovenda, 2016-12-15, s. 2.

¹⁵⁵ Arne Strand, forskare och Afghanistan-expert vid Christian Michelsen Institute, Norge, Whatsapp-intervju, 2021-04-13.

¹⁵⁶ Barfield, 2012, s. 322.

¹⁵⁷ Barfield, 2012, s. 327.

8.1 Lokal dynamik

Afghanistan är ett komplext land med stora regionala variationer avseende befolkning, kultur, geografi och historia, och den lokala dynamiken varierar.¹⁵⁸ Områden som domineras av hazarer har ofta varit mindre konfliktdrabbade än till exempel områden med pashtunsk majoritet. I hazarområden har också befolkningen i stor utsträckning gett sitt stöd till regeringen och dess allierade i Väst,¹⁵⁹ medan talibanrörelsen saknar reellt fäste där.¹⁶⁰ Exempel på sådana områden är provinserna Bamyan och Daykundi i det centrala höglandet samt de hazardominerade distrikten Jaghori och Malistan i västra Ghazni. Dessa områden är dock inte helt utan konfliktpåverkan. Konflikttincidenter sker, om än på relativt låg nivå jämfört med många andra provinser. I slutet av 2018 blev dock Jaghori och Malistan utsatta för större angrepp av talibanrörelsen.¹⁶¹ Detta utgjorde en ovanlig utveckling i de annars lugna distrikten. De största säkerhetsmässiga utmaningarna för invånarna är istället vanligen att kunna resa till och från distrikten på vägar som drabbas av många konflikttincidenter och där talibanrörelsen upprättar vägspärrar.¹⁶²

Olika hazarbyars relation till talibanrörelsen kan variera, och en del byar trakasseras medan andra lämnas ifred. Det har över tid funnits olika lokala och regionala överenskommelser mellan talibanrörelsen och vissa hazarsamhällen, vilka dock tidvis brutit samman.¹⁶³ Sådana avtal har syftat till att öka säkerheten i området och har bland annat inneburit överenskommelser om att talibanrörelsen tillåts passera genom hazarområden samt getts möjlighet till sjukvård, mat och bränsle.¹⁶⁴

Hazarer bebor också mer diversifierade områden, sida vid sida med andra etniska grupper, där situationen kan präglas av både fredliga relationer och spänningar och konflikter. I Ghazni finns exempelvis både områden där etniska relationer är goda (se avsnitt 8.2) och områden med återkommande konflikter. Distriktet Qarabagh utgör exempel på ett över tid konfliktintensivt distrikt, och här blossar återkommande våld upp mellan de två största folkgrupperna i området: hazarer och pashtuner. Under 2018 rapporterades talibanrörelsen ingripa i en våldsam konflikt mellan hazarer och pashtuner över land- och vattenresurser i distriktet,

¹⁵⁸ Giustozzi, Antonio, (ed) *Decoding The New Taliban, Insights from the Afghan Field*, Hurst Publishers Ltd., 2009, s 2; Global Public Policy Institute (GPPi), *Ghost of the Past, Lessons from Local Force Mobilization in Afghanistan and Prospects for the Future*, juli 2020, s. 50, [GPPi_AAN_2020_Ghosts-of-the-Past_final_updated.pdf](#) (hämtad 2021-04-06).

¹⁵⁹ Journal of Peace Research, *Aid, exclusion, and the local dynamics of insurgency in Afghanistan*, s. 717, [Aid, exclusion, and the local dynamics of insurgency in Afghanistan \(sagepub.com\)](#) (hämtad 2021-03-12).

¹⁶⁰ Landinfo, *Afghanistan: Recruitment to Taliban*, 2017-06-29, s. 9, fotnot 3, [Dokument - Lifos extern \(migrationsverket.se\)](#) (hämtad 2021-03-12).

¹⁶¹ Migrationsanalys, *Säkerhetsläget i Afghanistan (version 2.0)*, 2020-04-07, s. 43 och 51, [Dokument - Lifos extern \(migrationsverket.se\)](#) (hämtad 2021-03-12);

¹⁶² Migrationsanalys, 2020-04-07, s. 43; Internationell NGO B i Kabul, Skypeintervju, 2019-03-01.

¹⁶³ The Washington Post, *Afghan authorities free Hazara fighter whose arrest ignited street clashes*, 2018-11-27, [Afghan authorities free Hazara fighter whose arrest ignited street clashes - The Washington Post](#) (hämtad 2021-03-13).

¹⁶⁴ European Asylum Support Office, (EASO), Country of Origin Information Report, *Afghanistan, Recruitment by armed groups*, september 2016, s. 19, [EASO publishes a Country of Origin Information \(COI\) report on recruitment by armed groups in Afghanistan | EUROPEAN ASYLUM SUPPORT OFFICE \(europa.eu\)](#) (hämtad 2021-04-06).

varvid provinsguvernören anklagade talibanrörelsen för att underblåsa konflikten mellan de två folkgrupperna.¹⁶⁵

Även om många hazarer genom historien varit utsatta för övergrepp samt repression och ofta tillhört offren, finns även de som stridit och tillhört förövarna.¹⁶⁶ Under 90-talets inbördeskrig begicks till exempel otaliga övergrepp av de olika parterna, inklusive av hazarstyrkor ledda av Mazari.¹⁶⁷ I den nutida konfliktkontexten finns också lokala hazarkommendanter som gjort sig ökända för sina övergrepp gentemot civilbefolkningen i de områden de verkar i. Hakim Shujai från Malistan som tidigare tjänstgjort inom den lokala polisen i Khas Uruzgan utgör ett exempel på detta.¹⁶⁸ Shujai har anklagats för grova övergrepp och dödande av civila pashtuner i området och har tidigare varit eftersökt av myndigheterna på grund av detta. Många menar dock att han skyddats av högt uppsatta hazariska tjänstemän och därmed undgått arrestering.¹⁶⁹ Shujais närvaro i Khas Uruzgan samt Malistan i slutet av 2018 anses ha varit en utlösande faktor till talibanrörelsens angrepp på hazardistrikten Jaghori och Malistan.¹⁷⁰ Enligt Kerr Chiovenda ses Shujai som en viktig hazarledare bland många hazariska civilsamhällsaktivister och de övergrepp han gjort sig skyldig till är inte något som man öppet tar avstånd från. Aktivisterna menar att hazarernas historia och fortsatta utsatthet gör att de behöver starka hazarledare som Shujai, och de tycks genom detta rättfärdiga övergreppen han begått.¹⁷¹

En annan känd hazarkommendant är Abdul Ghani Alipur som under 2015 upprättade milisstyrkan Jabha-ye Moqawamat (Resistance Front) i Wardak till skydd för hazarer i konflikten med kuchier.¹⁷² Alipur, även kallad "Kommendant Svärd", har nått hjältestatus hos många hazarer, bland annat för att ha beskyddat hazarer längs den farofyllda huvudvägen i Wardak. Myndigheterna har dock anklagat Alipur för att leda en illegal väpnad grupp med kriminella aktiviteter under förevändning att han strider mot talibanrörelsen.¹⁷³ I början av 2021 drabbade anhängare till Alipur samman med regeringens säkerhetsstyrkor i Behsud, Wardak. Anledningen till våldsamheterna uppges ha varit att Alipurs män ska ha motsatt sig myndigheternas senaste utnämningar av nya polisbefäl i distriktet.¹⁷⁴ (Se också avsnitt 9.)

¹⁶⁵ Lifos, 2019-05-29, s. 10 och 18.

¹⁶⁶ Kerr Chiovenda, 2016-12-15, s. 9.

¹⁶⁷ HRW, 2005-07-06; Kerr Chiovenda, 2016-12-15, s. 114.

¹⁶⁸ Lifos, 2019-05-29, s. 22 f.

¹⁶⁹ Kerr Chiovenda, 2016-12-15, 114.

¹⁷⁰ Lifos, 2019-05-29, s. 22, 24.

¹⁷¹ Kerr Chiovenda, 2016-12-15, 115.

¹⁷² European Asylum Support Office (EASO), Country of Origin Information Report, *Afghanistan: Security situation*, 2020-09-28, s. 309, <https://lifos.migrationsverket.se/dokument?documentSummaryId=44889> (hämtad 2021-03-13); European Asylum Support Office (EASO), COI Query Afghanistan, *Information on the establishment of Jabha-ye Moqawamat (Resistance Front) armed group*, 2019-06-25, s. 2, [Dokument - Lifos extern \(migrationsverket.se\)](#) (hämtad 2021-03-15).

¹⁷³ The Washington Post, 2018-11-27.

¹⁷⁴ TOLO News, *Clashes in Maidan Wardak Leave Nine Dead*, 2021-01-30, [Clashes in Maidan Wardak Leave Nine Dead: MoI | TOLONews](#) (hämtad 2021-04-12).

8.2 Talibanrörelsens rekrytering av hazarer

Talibanrörelsen har under upprorsåren expanderat långt utanför sitt pashtunska kärnområde i södra Afghanistan.¹⁷⁵ Från omkring 2008 började rörelsen utvecklas från en löst sammanhållen upprorsgrupp till en mer organiserad politisk rörelse. En skuggadministration upprättades och rörelsen sökte expandera genom att utmåla sig som multietnisk samt genom rekrytering även utanför pashtunbefolkningen i olika delar av landet. I nordöst rekryterades många tadjiker och i nordväst rekryterades uzbeker.¹⁷⁶ Även turkmener har rekryterats, och talibanrörelsens expansion till dessa minoriteter har också inneburit att de stärkt sin ställning i landets norra delar där de under 1990-talet utkämpade många strider mot hazariska, uzbekiska och tadjikiska krigsherrar och milisgrupper som bjöd hårt motstånd.¹⁷⁷

Trots historisk fiendskap efter talibanrörelsens mord på hazarledaren Mazari samt massakrer på hazarer under talibanstyret,¹⁷⁸ har det under senare år rapporterats om viss rekrytering av hazarer till rörelsen,¹⁷⁹ bland annat av EASO 2016. Rekrytering av hazarer som strider för rörelsen uppgavs vara begränsad men förekommande i vissa lokala kontexter. Som exempel refererades det till ett kluster av byar nära provinshuvudstaden i Ghazni där shiamuslimska hazarer lever sida vid sida med sunnitiska byar som de har nära relationer med och där det även förekommer blandäktenskap. Just i detta område fanns ett dussintal shiamuslimska hazarer som stred för talibanrörelsen. Analytikern Borhan Osman som konsulterats i rapporten fann inget som tydde på att dessa hazarer skulle ha tvångsrekryterats. Osman gav vidare exempel på en hazarkommandant som med ett antal mannar hoppat av till talibanrörelsen i Gizabdistriktet (Uruzgan)¹⁸⁰ samt ett fåtal sunnitiska hazarer i Bamyan och Parwan som tillhört talibanrörelsen.¹⁸¹

Mot bakgrund av den historiska relationen mellan hazarer och talibanrörelsen rönt den talibanska utnämningen av hazaren Mawlawi Mehdi stor uppmärksamhet när han under 2020 fick posten som talibansk "skuggguvernör" i Balkhabdistriktet i provinsen Sari Pul.¹⁸² Balkhab

¹⁷⁵ International Crisis Group (ICG), *The Insurgency in Afghanistan's Heartland*, 2011-06-27, <https://www.crisisgroup.org/asia/south-asia/afghanistan/insurgency-afghanistan-s-heartland> (hämtad 2021-03-11).

¹⁷⁶ Afghansk analytiker 2, möte i Kabul, maj 2017; Foreign Policy, *The Taliban's fight for Hearts and Minds*, 2018-09-12, <https://foreignpolicy.com/2018/09/12/the-talibans-fight-for-hearts-andminds-afghanistan/> (hämtad 2021-03-11).

¹⁷⁷ Foreign Policy, *Ethnic Minorities Are Fueling the Taliban's Expansion in Afghanistan*, 2016-06-15, [Ethnic Minorities Are Fueling the Taliban's Expansion in Afghanistan – Foreign Policy](#) (hämtad 2021-03-12).

¹⁷⁸ Barfield, 2012, s. 259 f., 263.

¹⁷⁹ Afghanistan Analysts Network (AAN), *The case of Mawlawi Mehdi and Balkhab District: Are the Taliban attracting Hazaras?*, 2020-05-23, [The case of Mawlawi Mehdi and Balkhab District: Are the Taliban attracting Hazaras? - Afghanistan Analysts Network - English \(afghanistan-analysts.org\)](#) (hämtad 2021-03-12).

¹⁸⁰ Det har funnits oklarheter huruvida Gizabdistriktet tillhör Uruzgan eller Daikundi, men provinsen ska ha återförts till Uruzgan efter att först ha varit en del av Daikundi när Daikundiprovinnsen bildades. Se Landinfo, Respons, *Afghanistan: Sikkerhetssituasjonen i provinsen Uruzgan*, 2017-05-08, s. 2, [Respons Land: Tema \(landinfo.no\)](#) (hämtad 2021-03-12).

¹⁸¹ EASO, 2016-09-19, s. 19 f.

¹⁸² Khaama Press, *Taliban appoints first Shia Hazara as shadow district chief of the group*, 2020-04-28, [Taliban appoints first Shia Hazara as shadow district chief of the group - The Khaama Press News Agency](#) (hämtad 2021-04-07); AAN, 2020-05-23.

kontrolleras inte av talibanrörelsen utan av den fraktion av Hizb-e Wahdat som leds av Mohammed Mohaqeq. Mehdis far ska under Sovjetkriget ha tillhört den fraktion av Wahdat som då leddes av Mohammad Akbari och som ingick visst samarbete med talibanrörelsen under 1990-talet (se avsnitt 6.3). Vid någon tidpunkt flydde Mehdis familj till Iran på grund av en marktvist med en kommandant i hembyn. Mehdi återvände senare för att kräva tillbaka marken och kidnappade då sonen till kommandanten som beslagtagit marken. Detta ledde i slutändan till att Mehdi hamnade i fängelse. Det var under åren i fängelse som han knöt band till talibanrörelsen och sedermera formellt anslöt sig till dem. Mehdi har inte konverterat till sunniislam och han presenterades som shiamuslim i talibanrörelsens video av hans utnämning där han också uppmanade andra hazarer och shiamuslimer att ansluta sig till sina sunnitiska bröder i kampen mot de USA-stödda kristna och judiska inkräktarna.¹⁸³

Även om talibanrörelsen på senare år försökt rekrytera fler hazarer som ett led i sin strategi att expandera till en nationell, multietnisk rörelse (snarare än en pashtunsk motståndsgrupp),¹⁸⁴ utgjorde utnämningen av en hazar till talibansk skuggguvernör ett sällsynt undantag; hazarer är fortsatt marginellt representerade inom rörelsen. Talibanrörelsens försök att framstå som en nationell rörelse genom breddad rekrytering också inom shiagrupper har dock inte lett till något genombrott och majoriteten av hazarerna är alltså starka motståndare till talibanrörelsen.¹⁸⁵

Talibanrörelsens huvudmönster för rekrytering är liksom tidigare att rekrytera unga pashtunska män på landsbygden, vilka saknar arbete och har utbildning från en madrasa.¹⁸⁶ Borhan Osman har tidigare bedömt det som mindre troligt med tvångsrekrytering av hazarer då talibanrörelsen måste kunna lita på sina medlemmar.¹⁸⁷ En källa som Migrationsanalys konsulterat i februari 2021 menar att om talibanrörelsen tar kontrollen över en by så framställs vissa villkor till befolkningen som måste efterkommas. Dessa villkor handlar om att familjerna i byn antingen måste sända en son att strida för rörelsen alternativt måste familjen bistå med mat eller lön till ett antal talibanmedlemmar. Dessa villkor ställs oavsett etnisk tillhörighet.¹⁸⁸

8.3 Farhågor vid ökat inflytande för talibanrörelsen

Pågående fredsanssträngningar i Afghanistan¹⁸⁹ syftar till att få ett slut på decennier av konflikt och kommer vid en eventuell förhandlingslösning innebära att talibanrörelsen lägger ner vapen och istället tar plats på den politiska arenan.

De flesta afghaner önskar fred, men många vill samtidigt bevara det nuvarande konstitutionella systemet som inkluderar demokrati, personlig frihet, fri media samt rättigheter för kvinnor. Det som sagts av talibanrörelsen under hittillsvarande samtalsprocess har inte ökat

¹⁸³ AAN, 2020-05-23.

¹⁸⁴ Afghansk politisk analytiker 2 i Kabul, Whatsapp-intervju, 2021-02-01.

¹⁸⁵ AAN, 2020-05-23.

¹⁸⁶ Madrasa är en skola med fokus på religiös utbildning (islam), ofta i anslutning till en moské. European Asylum Support Office, (EASO), Country of Origin Information Report, *Afghanistan: Anti-Government Elements*, augusti 2020, s. 21, [Dokument - Lifos extern \(migrationsverket.se\)](#) (hämtad 2021-03-12).

¹⁸⁷ EASO, 2016-09-19, s. 20.

¹⁸⁸ Afghansk politisk analytiker 1 i Kabul, Whatsapp-intervju 2021-02-04.

¹⁸⁹ Se not 142.

medborgarnas tillit till att rörelsens hållning helt ändrats från när de styrde landet på 90-talet genom extrema regler som upprätthölls genom brutalitet.¹⁹⁰

Många hazarer oroar sig för vad en fred med talibanrörelsen samt ett politiskt inflytande för rörelsen kan komma att innebära.¹⁹¹ Vid sidan av de övergrepp som talibanerna historiskt begått gentemot hazarer fruktar många hazarer att rörelsens strikta tolkning av sharia kan komma att utgöra hot mot de senaste årens framsteg, exempelvis rätten till utbildning och att praktisera shiaislam.¹⁹² Även om talibanrörelsen efter 2001 försökt bredda sitt stöd bland fler etniska grupper än pashtunerna och även avhållit sig från våld som sår split mellan folkgrupper och sekter, finns enskilda talibankommendanter med mer sekteristiskt tankegod, vilket kom till ytan exempelvis vid talibanangreppet mot hazarbyn Mirza Olang 2017 (se avsnitt 10.2). Talibanrörelsens hållning under den intra-afghanska fredsdialogen i Doha har också visat att rörelsen fortsatt har en rigid hållning vad gäller islamisk rätt. Rörelsen har insisterat på att sunnitisk hanafitisk rätt skall utgöra den enda islamiska rättskällan till grund för fredsförhandlingarna, trots att shiaminoriteten i landet är anhängare av shiitisk jafaritisk rätts-tradition.¹⁹³

Talibanrörelsen har idag intresse av internationellt erkännande, vilket ses som en nyckel till att uppnå de egna politiska målsättningarna. Detta har på senare år påverkat rörelsens retorik och policyer.¹⁹⁴ Genom att rörelsen har som strategi att vinna ett bredare stöd i fler folkgrupper försöker de idag ofta uppnå detta genom mjuk makt. Detta är dock vad som sker idag, och något som kan komma att ändras om talibanrörelsen skulle komma till makten.¹⁹⁵ Afghanistanexperten Thomas Ruttig menar att talibanrörelsen då fortfarande har att bevisa att de inte hyser en anti-shiitisk eller anti-hazarisk hållning.¹⁹⁶

9 Konflikter med kuchier

Det har under lång tid förekommit återkommande konflikter mellan kuchier¹⁹⁷ och lokala hazarer. När icke-bofasta kuchier söker betesmark för sina djur uppstår regelbundet konflikter

¹⁹⁰ United States Institute of Peace (USIP), *The current situation in Afghanistan*, 2021-03-25, [The Current Situation in Afghanistan | United States Institute of Peace \(usip.org\)](https://www.usip.org/sites/default/files/2021-03/USIP_Afghanistan_Situation_Report_2021-03-25.pdf) (hämtad 2021-04-11).

¹⁹¹ Mänsklig säkerhet, *Afghanistans hazarer fruktar talibanernas islam*, 2020-11-24, [Afrika \(mansklig-sakerhet.se\)](https://mansklig-sakerhet.se/afghanistans-hazarer-fruktar-talibanernas-islam/) (hämtad 2021-04-11); Radio Free Europe, Radio Liberty (RFE-RL), *Living Scared: In Kabul's Shi'ite Enclave, Hazara Fear A Taliban Return*, 2020-04-05, [Living Scared: In Kabul's Shi'ite Enclave, Hazara Fear A Taliban Return \(rferl.org\)](https://www.rferl.org/content/living-scared-in-kabuls-shiite-enclave-hazara-fear-a-taliban-return/20200405/) (hämtad 2021-04-11).

¹⁹² RFE-RL, 2020-04-05.

¹⁹³ Chatham House, *The Taliban's (Islamic) Isolation*, 2020-10-21, <https://americas.chathamhouse.org/article/taliban-islamic-isolation/> (hämtad 2021-04-16).

¹⁹⁴ United States Institute of Peace (USIP), *Insurgent Bureaucracy: How the Taliban Makes Policy*, 2019-11-19, s. 4, https://www.usip.org/sites/default/files/2019-11/pw_153-insurgent_bureaucracy_how_the_taliban_makes_policy.pdf (hämtad 2021-04-11).

¹⁹⁵ Afghansk analytiker 2, möte i Kabul, maj 2017.

¹⁹⁶ The New York Times, *They Are Thriving After Years of Persecution but Fear a Taliban Deal*, 2019-03-27, [They Are Thriving After Years of Persecution but Fear a Taliban Deal - The New York Times \(nytimes.com\)](https://www.nytimes.com/2019/03/27/world/asia/afghanistan-taliban-deal.html) (hämtad 2021-04-11).

¹⁹⁷ Innerbörden av ordet kuchi är ungefär ”att flytta”; benämningen kuchi i den afghanska kontexten avser vanligen nomader som är av pashtunsk etnicitet.

med markägare, däribland hazarer. Dessa konflikter blir ofta våldsamma och resulterar ibland i dödsfall.¹⁹⁸ (Se kapitel 6 för historisk kontext.)

Konflikterna förekommer i olika delar av Afghanistan och involverar även andra etniska grupper än hazarer, exempelvis tadjiker och markägande/bofasta pashtuner. De konflikter som involverat hazarer har framförallt förekommit i Ghazni och Wardak. Konflikter mellan kuchier och andra grupper har utspelat sig i exempelvis Logar, Khost, Kabul, Parwan och Kunduz.¹⁹⁹

Konflikterna är ett resultat av flera faktorer. I nutid anges hindrad tillgång till betesmark, dispyter kring gränser mellan privata och allmänna betesmarker, klagomål om att kuchiers boskap skadar uppodlad mark, otillåten ockupation av mark och olika former av marktvister som vanliga orsaker.²⁰⁰

Tidigare involverade tvisterna i första hand lokala grupper, men på senare tid har det blivit allt mer vanligt att inflytelserika personer, partier och politiska ledare involveras. När afghanska myndigheter har haft svårt att lösa konflikterna så har icke-statliga aktörer klivit in i processen. Medling under ledning av inflytelserika äldre personer eller religiösa företrädare har i vissa fall och i begränsad omfattning varit framgångsrik. Samverkan mellan statliga och icke-statliga aktörer och parter har diskuterats som ett möjligt och mer effektivt sätt att hantera konflikterna.²⁰¹

Under senare år har konflikter mellan hazarer och kuchier blossat upp vid flera tillfällen. De har varit särskilt vanliga i provinserna Ghazni och Wardak i södra Hazarajat. Detta är områden som kuchier behöver passera för att nå betesmarker längre in i Hazarajat. När konflikter blossar upp har de ofta handlat om när och hur kuchier ska tillåtas röra sig längre in i Hazarajat och de har varit centrerade kring betydelsefulla färdvägar. De hazardominerade distrikten Hissa-e Awwal Behsud (Behsud 1), Markaz-e Behsud (Behsud 2) och Daymirdad i Wardak har varit särskilt drabbade.²⁰²

Nya rörelsemönster bland kuchier, bland annat till följd av att möjligheterna att röra sig genom Pakistan och i vissa provinser i Afghanistan förändrats, har fått till följd att konflikter mellan kuchier och nya grupper uppstått. Afghanska myndigheter har vidtagit vissa åtgärder för att hantera konflikterna. Under 2006 skapades ett fristående direktorat²⁰³ med ansvar att hantera frågor kopplade till kuchier – däribland lokala konflikter – genom varaktiga lösningar.

¹⁹⁸ Afghanistan Analysts Network (AAN), *The Social Wandering of the Afghan Kuchis*, 2013, http://www.ecoi.net/file_upload/1226_1385986890_20131125-ffoschini-kuchis.pdf (hämtad 2015-01-23)

¹⁹⁹ Afghanistan Research and Evaluation Unit (AREU), *Mapping nomad-farmer conflict in Afghanistan*, 2017-07-20, s. 2, <https://areu.org.af/publication/1714/> (hämtad 2021-04-16).

²⁰⁰ Afghanistan Research and Evaluation Unit (AREU), *Nomad-settler conflict in Afghanistan today*, 2019-11-13, s. 16, <https://areu.org.af/publication/nomad-settler-conflict-in-afghanistan-today/> (hämtad 2021-04-16).

²⁰¹ Afghanistan Research and Evaluation Unit (AREU), *Can the Afghan state intervene successfully in the conflict between nomads and settlers?*, 2020-03-15, s. 1 ff., <https://areu.org.af/publication/2003e/> (hämtad 2021-04-16).

²⁰² AREU, 2019-11-13, s. 19 f.

²⁰³ Independent General Kuchi Directorate.

Direktoratet har emellertid anklagats för att misslyckas genomföra de åtgärder som föreslagits och anses vara underfinansierat, ha begränsad kapacitet och drabbat av korruption.²⁰⁴

När spänningarna mellan hazarer och kuchier förvärrades 2015 bildade den lokalt inflytelserika befälhavaren, hazaren Abdul Ghani Alipur, en väpnad milis till stöd för lokala hazarer. Anhängare till Alipur menar att milisen skyddat hazarer och stridit mot talibaner, medan andra menar att de trakasserat och utsatt civila pashtuner för övergrepp. Den afghanska säkerhetstjänsten frihetsberövade Alipur i november 2018 och anklagade honom för korruption, attacker på nationella säkerhetsstyrkor och överträdelser av de mänskliga rättigheterna. Efter omfattande protester bland hazarer släpptes han fri. Under 2019 och 2020 har det förekommit attacker och sammandrabbningar mellan hazarer och kuchier i ovan nämnda distrikt och i dessa har både talibaner och Alipurs milis varit involverade till stöd för olika sidor i konflikten.²⁰⁵

10 Exempel på våldsmönster

Talibanrörelsen som utgör den alltigenom dominerande aktören på upprorssidan i konflikten är den aktör som gör sig skyldig till flest civila offer i Afghanistan.²⁰⁶ Rörelsen kan ha olika relationer till hazarsamhällen beroende på lokal kontext och tidpunkt, och hazarer kan angripas om de visar opposition mot talibanerna, men detta gäller också andra folkgrupper, även pashtuner.²⁰⁷ Hazarer som grupp har generellt sett under konfliktåren efter 2001 inte utgjort måltavla för angrepp från talibanrörelsen enkom på grund av etnicitet och religion,²⁰⁸ utan det riktade våld som drabbat hazarer från talibanrörelsen har istället ofta sin grund i den pågående konflikten och riktas då mot olika profiler som av rörelsen identifierats som fienden, exempelvis medlemmar av de afghanska säkerhetsstyrkorna eller personer som arbetar för eller spionerar för myndigheterna eller internationella styrkor.²⁰⁹ I avsnitten nedan redogörs för våldsmönster som drabbat hazarer de senaste åren med fokus på den trend av sektaristiska angrepp som inleddes 2016. Slutligen diskuteras den senaste vågen av riktade angrepp mot olika civila profiler, vilken drabbar såväl hazarer som andra folkgrupper.

10.1 Angrepp mot hazarer längs vägnätet

Många av de säkerhetsrelaterade incidenterna i Afghanistan sker längs med eller i närheten av vägnätet.²¹⁰ En Afghanistanexpert som Landinfo refererar till 2015 menar att hazarer troligen stoppas oftare längs vägnätet än andra etniska grupper på grund av att de i högre grad

²⁰⁴ AREU, 2020-03-15, s. 2.

²⁰⁵ EASO, 2020-09-28, s. 309 f.

²⁰⁶ Lifos, 2018-12-04, s. 20; UNAMA, *Annual Report 2020*, s. 17.

²⁰⁷ Arne Strand, forskare och Afghanistan-expert vid Christian Michelsen Institute, Norge, Whatsapp-intervju, 2021-04-13.

²⁰⁸ AAN, 2016-10-19; Landinfo, 2016-10-03, s. 4.

²⁰⁹ Landinfo Report, *Afghanistan: Taliban's Intelligence and the intimidation campaign*, 2017-08-23, s. 10 ff., [Landinfo report Afghanistan Taliban's Intelligence and intimidation campaign](#) (hämtad 2021-04-16).

²¹⁰ Landinfo, 2015-11-20, s. 3, 17.

än andra grupper stöttar myndigheterna och det pågående statsbyggnadsprojektet.²¹¹ Hazarer uppges också generellt vara mer mobila och överrepresenterade bland resenärer längs vägarna,²¹² och många har varit anställda inom NGO-sektorn med frekventa arbetsresor ut till distrikt och provinser.²¹³

2015 var ett år då FN-missionen UNAMA dokumenterade en markant ökning av antalet kidnappade och dödade civila hazarer. Väpnade motståndsgrepp gjorde sig under året skyldiga till kidnappning av 146 hazarer i 20 separata incidenter. De flesta incidenter skedde i områden som bebos av både hazarer och icke-hazarer i Ghazni, Balkh, Sari Pul, Faryab, Uruzgan, Baghlan, Wardak, Jawzjan och Ghor. Motiven bakom kidnappningarna inkluderade gisslantagande i syfte att få lösensumma eller att få till stånd fångutväxling; misstanke om att de kidnappade var medlemmar av de afghanska säkerhetsstyrkorna; eller vägran att betala illegal skatt. I vissa fall var motivet okänt.²¹⁴ Under 2016 minskade antalet kidnappade hazarer.²¹⁵ I UNAMA:s senaste årsrapporter²¹⁶ har antalet kidnappade personer som varit av hazarisk etnicitet inte särredovisats, vilket gör det svårt att få en bild av hur drabbade hazarer idag är av incidenter längs vägnätet, jämfört med andra etniska grupper.

Under 2020 dokumenterade UNAMA över 1 000 konfliktrelaterade kidnappningar, vilka ofta skedde längs vägnätet efter att resenärerna stoppats i talibanrörelsens vägspärrar. Profiler på de kidnappade inkluderade: personal från NGO:er, humanitär personal (minröjare), sjukvårdspersonal och civila myndighetspersoner. En del av de drabbade var religiöst lärda eller byäldstar som varit kritiska mot talibanrörelsen. I vissa fall kidnappades personal från någon organisation i syfte att utöva utpressning för att påverka den aktuella organisationens arbete eller för att pressa den till att efterkomma skatteindrivning.²¹⁷

I de fall hazarer tidigare har skilts ut och kidnappats eller dödats längs vägnätet har det ofta berott på lokala konflikter eller att de varit medlemmar av säkerhetsstyrkorna – inte på grund av etnisk eller religiös tillhörighet. 2017 menade analytikern Borhan Osman att hazarer istället

²¹¹ Landinfo, 2015-11-20, s. 19.

²¹² Landinfo, 2016-10-03, s. 19.

²¹³ Kanada. Immigration and Refugee Board (IRB), *Afghanistan: Situation of Hazara people living in Kabul City, including treatment by society, security situation, and access to employment; security situation for Hazara traveling to areas surrounding Kabul City to access employment*, 2016-04-20, [Responses to Information Requests - Immigration and Refugee Board of Canada \(irb-cisr.gc.ca\)](https://www.irb-cisr.gc.ca/Responses%20to%20Information%20Requests) (hämtad 2021-03-26).

²¹⁴ United Nations Assistance Mission in Afghanistan (UNAMA), *Afghanistan: Annual report 2015, protection of civilians in armed conflict*, februari 2016, s. 49, [poc_annual_report_2015_final_14_feb_2016.pdf](https://unmissions.org/sites/default/files/poc_annual_report_2015_final_14_feb_2016.pdf) (unmissions.org) (hämtad 2021-03-25).

²¹⁵ United Nations Assistance Mission in Afghanistan (UNAMA), *Afghanistan: Protection of Civilians in Armed Conflict - Annual Report 2016*, februari 2017, s. 67, [Microsoft Word - Protection of Civilians in Armed Conflict Annual Report 2016 FINAL](https://unmissions.org/sites/default/files/afghanistan_protection_of_civilians_report_2016_final.pdf) (unmissions.org) (hämtad 2021-02-24).

²¹⁶ 2019 och 2020.

²¹⁷ United Nations Assistance Mission in Afghanistan (UNAMA), *Afghanistan: Protection of Civilians in Armed Conflict - Annual Report 2020*, februari 2021, s. 58, [afghanistan_protection_of_civilians_report_2020_revs3.pdf](https://unmissions.org/sites/default/files/afghanistan_protection_of_civilians_report_2020_revs3.pdf) (unmissions.org) (hämtad 2021-03-26); United Nations Assistance Mission in Afghanistan (UNAMA), *Afghanistan: Protection of Civilians in Armed Conflict - Annual Report 2019*, februari 2020, [Afghanistan Protection of Civilians Annual Report 2019 - 13 July 2020.pub](https://unmissions.org/sites/default/files/afghanistan_protection_of_civilians_report_2019_13_july_2020.pdf) (unmissions.org) (hämtad 2021-03-26).

löpte störst risk att angripas på grund av sin etnicitet och religion under deltagande i folksamlingar, religiösa minneshögtider och demonstrationer i städerna.²¹⁸ Detta utgjorde en ny, framväxande konfliktdynamik under 2016 och 2017, som kommit att bestå och är något som avhandlas i nästföljande avsnitt om sektaristiskt våld.

10.2 Sektaristiskt våld mot shiamuslimer

Till skillnad från många andra konflikthärddar i den muslimska världen under de senaste decennierna, skilde konflikten i Afghanistan efter 2001 länge ut sig genom frånvaro av sektaristiskt motiverat våld.²¹⁹ Även om enstaka sektaristiska våldsdåd²²⁰ har genomförts i landet sedan 2001 var det först under 2016 som ett trendbrott skedde.²²¹ Den 23 juli 2016 genomfördes en självmordsattack mot en i huvudsak hazarisk demonstration på torget Deh Mazang i västra Kabul, vilket inledde en ny trend av sektaristiskt våld riktat mot landets shiaminoritet som i hög grad sammanfaller med den hazariska minoriteten.²²²

ISKP tog på sig ansvar för attacken vid Deh Mazang och gjorde i samband med detta anti-shiitiska uttalanden samt uppgav att attacken varit ett svar på hazarers deltagande på regeringssidan i Syrienkriget.²²³

Därefter har återkommande attacker genomförts riktade mot olika shiamuslimska mål och folksamlingar, de flesta av dem i det hazardominerade västra Kabul. ISKP är den aktör som tagit på sig merparten av dessa angrepp.²²⁴ Shiamuslimer betraktas av ISKP som apostater (avfallingar) och utgör därmed ett legitimt mål enligt gruppen. Ytterligare orsaker som förts fram till att ISKP angripit hazarer är hazarernas nära förhållande till Iran samt deras stöd till Iran i kampen mot IS i Syrien.²²⁵

Den sektaristiska våldstrenden i Afghanistan inleddes genom ISKP:s inträde som ny aktör på den afghanska konfliktarenan. Även om talibanrörelsen haft samröre med sektaristiskt inriktade utländska grupper, har de själva efter 2001 undvikit våld som kan skapa konflikt mellan sekterna, och rörelsen har fördömt olika våldsdåd som ISKP utfört mot landets shiaminoritet.²²⁶ Oaktat rörelsens centrala hållning har det dock förekommit att afghanska talibanmedlemmar hoppat av och anslutit sig till det sektaristiskt inriktade ISKP.²²⁷ Efter ett talibanangrepp mot hazarbyn Mirza Olang 2017, dokumenterade UNAMA trovärdiga vittnesmål om

²¹⁸ European Asylum Support Office (EASO), Country of Origin Information Report, *Afghanistan: Individuals targeted by armed actors in the conflict*, december 2017, s. 54 f., [Dokument - Lifos extern \(migrationsverket.se\)](#) (hämtad 2021-03-26).

²¹⁹ Afghanistan Analysts Network (AAN), *With an Active Cell in Kabul, ISKP Tries to Bring Sectarianism to the Afghan War*, 2016-10-19, [With an Active Cell in Kabul, ISKP Tries to Bring Sectarianism to the Afghan War - Afghanistan Analysts Network - English \(afghanistan-analysts.org\)](#) (hämtad 2021-02-24).

²²⁰ De koordinerade attackerna mot shiamuslimer i Kabul, Kandahar och Mazar-e Sharif under Ashurafirandet 2011 utgör exempel på detta.

²²¹ AAN, 2016-10-19; UNAMA, *Annual Report 2016*, s. 34.

²²² UNAMA, *Annual Report 2016*, s. 34, se också kapitel 3.

²²³ UNAMA, *Annual Report 2016*, s. 34.

²²⁴ Kerr Chiovenda, 2019, s. 37.

²²⁵ EASO, december 2017, s. 56.

²²⁶ AAN, 2016-10-19.

²²⁷ Combating Terrorism Center at West Point, *Challenging the ISK Brand in Afghanistan-Pakistan: Rivalries and Divided Loyalties*, april 2018, [Challenging the ISK Brand in Afghanistan-Pakistan: Rivalries and](#)

att angripande upprorsmän gjort anti-shiitiska uttalanden under angreppet. Det saknades dock stöd för att angreppet i sig skulle ha motiverats av sekterism och byn som var regeringsvänlig hade motsatt sig talibanrörelsens krav om att upphöra med sitt motstånd.²²⁸ Vid attacken deltog en talibankommandant som tidigare visat intresse för ISKP och möjligen även svurit gruppen trohet tillfälligt, innan han återvände till talibanrörelsen för att under dess flagg angripa Mirza Olang.²²⁹ Talibanrörelsens skuggstrukturer och styre är dock ägnade att försöka motverka bland annat enskilda kommandanters egna agendor, vilket innebär att sekteristiska våldstendenser inte ges fritt spelrum i landet idag. Rörelsens strategi är istället att vinna ett så brett stöd som möjligt hos olika folkgrupper i landet,²³⁰ även bland hazarer (se avsnitt 8.2).

Även om UNAMA sedan 2016 ofta tillskrivit ISKP ansvaret för attackerna som tydligt riktats mot olika shiamuslimska mål och folksamlingar (och som gruppen också påtagit sig ansvar för), konstaterar Migrationsanalys att det kan vara svårt att säkert fastställa vilka aktörer som ligger bakom enskilda våldsdåd. ISKP kan, enligt Migrationsanalys mening, förväntas ha ett intresse av att ta på sig skulden för attentat för att göra sig ett namn och markera sin relevans som konfliktaktör trots att man bedöms utgöra en mycket begränsad del av upprorssidan, både numerärt och avseende geografisk spridning. Mot bakgrund av ISKP:s uttalade sekteristiska agenda är det dock, enligt Migrationsanalys bedömning, troligt att gruppen ligger bakom åtminstone merparten av det sekteristiskt motiverade våldet i landet.²³¹

10.2.1 Angrepp mot shiamuslimer i Kabul

De sekteristiska våldsdåden mot shiamuslimer i Afghanistan har framförallt drabbat shiamuslimer i Kabul, även om flera angrepp också skett i till exempel Herat. Under perioden oktober 2017 till oktober 2018 identifierade Lifos (nu Migrationsanalys) sju²³² attacker vilka bedömts ha haft sekteristiska motiv och som riktats mot mål i de shia- och hazardominerade västra delarna av Kabul. Av de sju identifierade attackerna skedde fem i den hazardominerade stadsdelen Dasht-e Barchi (distrikt 13). Attackerna riktades mot ett brottningscenter, ett utbildningscenter, ett röstregistreringscenter, ett kulturcenter samt en shiamoské. ISKP påtog sig ansvaret för samtliga dåd, vilka uppskattningsvis medförde flera hundra civila offer (dödade och skadade).²³³

Divided Loyalties – Combating Terrorism Center at West Point (usma.edu) (hämtad 2021-03-27). Merparten av ISKP-medlemmarna bedöms annars utgöras av pakistanier, i synnerhet personer tillhörande Orakzai-stammen. (Afhansk journalist, Möte i Kabul, april 2017).

²²⁸ United Nations Assistance Mission in Afghanistan (UNAMA), *Afghanistan: Human Rights and Protection of Civilians in Armed Conflict - Special Report, Attacks in Mirza Olang, Sari Pul Province, 3-5 august 2017*, augusti 2017, s. 1, 6, [english.pdf \(unmissions.org\)](https://unmissions.org/en/publications-and-reports/special-report-attacks-in-mirza-olang-sari-pul-province-3-5-august-2017) (hämtad 2021-03-27).

²²⁹ Afghanistan Analysts Network (AAN), *The Assault in Sayad: Did Taleban and Daesh really collaborate?*, 2017-08-09, [The Assault in Sayad: Did Taleban and Daesh really collaborate? - Afghanistan Analysts Network - English \(afghanistan-analysts.org\)](https://afghanistan-analysts.org/en/articles/2017/08/09/the-assault-in-sayad-did-taleban-and-daesh-really-collaborate/) (hämtad 2021-03-27).

²³⁰ Afghansk analytiker 2, möte i Kabul, maj 2017.

²³¹ Lifos, *Säkerhetsläget i Afghanistan (version 1.0)*, 2018-12-04, s. 71, <https://lifos.migrationsverket.se/dokument?documentSummaryId=42414> (hämtad 2021-02-24).

²³² Detta utesluter inte att andra sekteristiskt motiverade angrepp av mindre omfattning kan ha skett under perioden.

²³³ Lifos, 2018-12-04, s. 70 f.

Även om det sekteristiska våldet koncentrerats till shia- och hazardominerade västra Kabul, har attacker mot shiamuslimer skett även i andra områden. Även i norra Kabul till exempel, där också många hazarer är bosatta, ska åtminstone ett par attacker ha genomförts tidigare.

Våldsdåden mot shiamuslimer i Kabul har påverkat hazarers förtroende för regeringen. Myndigheternas upprepade misslyckanden att förhindra attackerna har medfört att invånare i exempelvis Dasht-e Barchi velat beväpna sig och själva ta över ansvaret för säkerheten i sitt område. Myndigheterna har vidtagit vissa åtgärder och exempelvis utbildat och beväpnat hazarer i syfte att de ska kunna bidra till att skydda sina områden kring shiitiska högtider, men attackerna har ändå fortsatt.²³⁴

Under 2019 minskade antalet sekteristiska våldsdåd mot shiamuslimer markant jämfört med 2018, vilket av flera bedömare tillskrivits ISKP:s försvagade kapacitet. Trots detta skedde flera större sekteristiska attacker även under 2019, bland annat mot en bröllopsfest i Kabul med över 200 civila offer som följd samt mot den årliga minnesceremonin för hazardaren Mazari, vilken skördade uppskattningsvis omkring 100 civila offer i huvudstaden.²³⁵

Även under 2020 dokumenterade UNAMA riktade angrepp mot landets shiamuslimer, dock återigen med färre civila offer än föregående år. Bland incidenterna fanns ännu en attack riktad mot den årliga minnesceremonin för hazardaren Mazari samt ett angrepp mot ännu ett utbildningscenter i Kabul, vilka tillsammans orsakade drygt 200 civila dödade eller skadade.²³⁶

Den 8 maj 2021, genomfördes ytterligare ett angrepp vid en skola i Kabul med minst 150 civila offer (dödade och skadade). Ingen aktör har tagit på sig attacken. Likt angreppet mot ett utbildningscenter i oktober förra året skedde även detta angrepp i det hazardominerade Dasht-e Barchi, något som bidragit till att öka fruktan hos hazarbefolkningen i området.²³⁷ Även om det är för tidigt för att säga något om ansvarig aktör och bakomliggande motiv kan, enligt Migrationsanalys konstateras, att angreppet liknar tidigare angrepp som ISKP tagit på sig ansvar för.

10.2.2 Angrepp mot shiamuslimer i Herat

Utöver Kabul utgör också Herat en stad som drabbats av attacker mot shiamuslimska mål på senare år. Till skillnad från våldet i Kabul har angreppen i Herat ofta varit småskaliga och inkluderat exempelvis skjutningar av shiamuslimer och shiitiska religiösa ledare. Även sprängladdningar och självmordsdåd har dock använts och enskilda angrepp har skördat många civila offer, som exempelvis självmordsattacken mot shiamoskén Jawadiya i augusti 2017 då över 30 personer dödades och ytterligare dussintals skadades. Det är svårt att fastställa aktörerna och motiven bakom detta våld i Herat.²³⁸ ISKP har tagit på sig en del av dåden, dock

²³⁴ Lifos, 2018-12-04, s. 71 f.

²³⁵ Migrationsanalys, 2020-04-07, s. 22f; UNAMA, *Annual Report 2019*, s. 48.

²³⁶ UNAMA, *Annual Report 2020*, s. 55 f.

²³⁷ The Washington Post, *School bombing heightens fears among Afghanistan's Hazaras, long a target for militants, amid U.S. exit*, 2021-05-09, [Kabul school bombing raises fear among Afghanistan's Hazaras - The Washington Post](#) (hämtad 2021-05-09).

²³⁸ Afghanistan Analysts Network (AAN), *Speculation Abounding: Trying to make sense of the attacks against Shias in Herat city*, 2019-02-03, [Speculation Abounding: Trying to make sense of the attacks](#)

inte alla, och det finns många spekulationer om tänkbara aktörer bakom våldet. Vissa menar att talibanrörelsen ligger bakom angreppen men att de nekar till våldet då de inte vill associeras med angrepp mot shiamuslimer/hazarer. Andra menar att angreppen mot shiamuslimer och hazarer utgör hämndaktioner för att vissa i gruppen stridit på Assad-regimens sida i Syrien.²³⁹

När det gäller ISKP, menade källor som Landinfo konsulterade under 2019 att gruppen inte skaffat sig närvaro genom aktiva celler i Herat eller kringliggande distrikt.²⁴⁰ Detta till skillnad från vad som varit fallet i Kabul,²⁴¹ även om deras kapacitet att genomföra attacker i huvudstaden bedöms ha minskat efter 2018.²⁴²

Många av angreppen i Herat har skett i den hazardominerade stadsdelen Jebrael där befolkningen upplevt sig utsatt på grund av myndigheternas oförmåga att beskydda potentiella shiamål. Enligt Landinfo har myndigheterna i Herat organiserat med väpnade vakter utanför moskéer och skolor, men hazarer i Herat har samtidigt begränsats mer vad gäller möjligheten att bära egna vapen för sitt beskydd, än vad som varit fallet för hazarer i Kabul. Landinfo påpekar dock samtidigt att det afghanska samhället är starkt militariserat och att många människor har vapen hemma på grund av misstron mot myndigheternas förmåga att beskydda – detta gäller även hazarer.²⁴³

Tankesmedjan Afghanistan Analysts Network, AAN, finner att det inte går att belägga vem som ligger bakom våldet mot shiamuslimer i Herat, eller vilka motiv som funnits. AAN konstaterar dock att angreppen skett i en tid då en ändrad befolkningssammansättning samt regional dynamik påverkat relationerna mellan shiamuslimer och sunnimuslimer i staden. En del lokala sunniter anser att Iran legat bakom en ökning av antalet inflyttade shiamuslimer i Herat på senare år i syfte att utöka sitt och shiaislams inflytande i Herat. Många shiamuslimska hazarer har bosatt sig i staden på senare år, att vissa av dem stridit för Assad i Syrien kan ha påverkat synen på hela denna grupp och ökat deras sårbarhet för angrepp från i synnerhet ISKP. Trots hårdföra religiösa ledare inom såväl sunnilägret som shialägret har dock befolkningen i stort, liksom många religiösa ledare, intagit en moderat hållning i syfte att förebygga eskalerad konflikt mellan sekterna.²⁴⁴

10.2.3 ISKP:s närvaro och kapacitet

Som nämnts ovan har ISKP tagit på sig, och även tillskrivits många av de attacker som skett mot shiamuslimer/hazarer i Afghanistan sedan 2016. Det är därför, enligt Migrationsanalys, av stor vikt att bevaka utvecklingen gällande ISKP:s närvaro och kapacitet i landet då detta kan förväntas påverka hotbilden mot hazarer/shiamuslimer.

[against Shias in Herat city - Afghanistan Analysts Network - English \(afghanistan-analysts.org\)](https://afghanistan-analysts.org/against-shias-in-herat-city/) (hämtad 2021-03-28).

²³⁹ Landinfo, Temanotat, *Afghanistan: Urbane Herat – strukturelle forhold og migrasjon*, 2019-11-20, s. 13, [Afghanistan Urbane Herat strukturelle forhold og migrasjon \(landinfo.no\)](https://landinfo.no/Afghanistan-Urbane-Herat-strukturelle-forhold-og-migrasjon/) (hämtad 2021-03-28).

²⁴⁰ Landinfo, 2019-11-20, s. 13.

²⁴¹ AAN, 2016-10-19.

²⁴² Migrationsanalys, 2020-04-07, s. 22

²⁴³ Landinfo, 2019-11-20, s. 13.

²⁴⁴ AAN, 2019-02-03.

ISKP har bedömts som försvagade efter offensiver mot gruppen under 2019 och 2020 i deras tidigare starka fästen i de östliga provinserna Nangarhar och Kunar.²⁴⁵ Även deras nätverk i Kabul har bedömts som försvagade.²⁴⁶

Offensiven mot ISKP i Nangarhar 2019 resulterade i ett stort nederlag för gruppen i provinsen. Ett antal av medlemmarna omlokaliserade då till Kunar där en ytterligare offensiv genomfördes i början av 2020, främst av talibanrörelsen, men också genom stöd av en ovanlig överenskommelse mellan dem och myndigheterna i området. Afghanska säkerhetsstyrkor tillhandahöll talibanrörelsen logistiskt stöd och USA bidrog med flygattacker. Fortfarande, ett år senare, finns knappt någon synlig ISKP-aktivitet i Kunar, även om gruppen fortsatt bedöms ha viss närvaro i provinsen.²⁴⁷

En analytiker som Migrationsanalys konsulterat i februari 2021 menar att det är väldigt svårt att säga var ISKP idag har sin främsta närvaro i Afghanistan, efter att de storskaliga offensiverna genomförts mot deras starkaste fästen i Nangarhar och Kunar. Många av dem har flytt till Pakistan, blivit fängslade eller dödade, och de som är kvar bedriver främst underjordisk verksamhet.²⁴⁸ Enligt uppgift från chefen vid FN:s kontor för kontraterrorism uppskattas ISKP ha mellan 1 000 och drygt 2 000 stridande medlemmar i Afghanistan.²⁴⁹

Efter offensiverna mot ISKP har UNAMA dokumenterat en minskning av antalet civila offer som ISKP tillskrivits ansvar för. Siffran för 2020 var lägre än något tidigare år sedan ISKP etablerade sig i Afghanistan, under åtta procent av det totala antalet civila offer under året. De allra flesta civilpersoner som föll offer för ISKP gjorde detta i incidenter som skördade många offer i Kabul och Jalalabad samt genom ett självmordsdåd i Kunar.²⁵⁰

Trots offensiverna mot ISKP och det minskade antalet civila offer som tillskrivits gruppen under 2020 har FN i mars 2021 rapporterat om en ökning av antalet attacker genomförda av gruppen. Under perioden från början av december 2020 till början av mars 2021 tog ISKP på sig eller tillskrevs ansvar för 25 attacker, vilket utgjorde mer än en fördubbling jämfört med den föregående tremånadersperioden. Många av incidenterna genomfördes i Laghman, Ku-

²⁴⁵ Afghanistan Analysts Network (AAN), *Hit from Many Sides (2) The demise of ISKP in Kunar*, 2021-03-03, [Hit from Many Sides \(2\): The demise of ISKP in Kunar - Afghanistan Analysts Network - English \(afghanistan-analysts.org\)](https://afghanistan-analysts.org/) (hämtad 2021-04-08).

²⁴⁶ Afghansk analytiker 2 i Kabul, Whatsapp-intervju, 2021-02-01.

²⁴⁷ AAN, 2021-03-03.

²⁴⁸ Afghansk analytiker 2 i Kabul, Whatsapp-intervju, 2021-02-01.

²⁴⁹ United Nations, Security Council, Press Release, *ISIL Must Be Defeated in Cyberspace, Under-Secretary-General Tells Security Council, as Terrorist Group Takes Advantage of Pandemic-Related Disruptions*, 2021-02-10, [ISIL Must Be Defeated in Cyberspace, Under-Secretary-General Tells Security Council, as Terrorist Group Takes Advantage of Pandemic-Related Disruptions | Meetings Coverage and Press Releases](https://www.un.org/press/en/2021/20210210.unsecsmrsmr210201.doc.htm) (hämtad 2021-04-08).

²⁵⁰ UNAMA, *Annual Report 2020*, s. 43.

nar och Nangarhar, och ISKP fortsatte också med riktade angrepp mot civila i Kabul och Jalalabad.²⁵¹ UNAMA har dock inte redovisat några riktade angrepp mot shiamuslimer under första kvartalet 2021.²⁵²

Det är, enligt Migrationsanalys, för tidigt att dra några säkra slutsatser om vad denna uppgång av ISKP-angrepp står för, och om det innebär att gruppen återigen håller på att stärka sin kapacitet. Som tidigare nämnts har ISKP ofta ett intresse av att ta på sig våldsdåd för att markera relevans, samtidigt som det kan vara svårt att fastställa vilken aktör som egentligen ligger bakom enskilda död. Det kan dock konstateras att ISKP, som utgjort den enda betydande aktör som direkt utmanat talibanrörelsens auktoritet på upprorssidan, uppvisat motståndskraft i Afghanistan. Detta trots att gruppen bekämpats av både talibanrörelsen och afghanska säkerhetsstyrkor med internationellt understöd under flera års tid. ISKP är vidare en aktör som motsätter sig de aktuella fredsanssträngningarna i Afghanistan. Om processen mot en förhandlingslösning skulle accelerera kommer ISKP sannolikt försöka vinna över fler upprorsmän, som motsätter sig en sådan.²⁵³

Om ISKP åter lyckas stärka sin kapacitet kan hotbilden gentemot hazarer/shiamuslimer, enligt Migrationsanalys bedömning, komma att öka, troligen genom storskaliga självmordsdåd och komplexa attacker i Kabul i enlighet med tidigare mönster. Det ska dock betonas att ISKP hittills under åren som man verkat i Afghanistan inte lyckats med att bredda sitt stöd av följare i landet, delvis på grund av gruppens brutala försök att så sekteristisk splittring.²⁵⁴

10.3 Ökning av riktat våld mot civila profiler 2020–2021

Sedan det historiska avtalet²⁵⁵ mellan USA och talibanrörelsen slöts i februari 2020 har konfliktmönstret delvis ändrats i Afghanistan. Parterna har efter avtalet undanhållit sig från att angripa varandra och rörelsen har under 2020 anpassat sin krigföring mot de afghanska styrkorna och gradvis trappat upp den för att, vad det verkar, se hur mycket som tolereras utan att provocera fram respons från amerikansk militär – i synnerhet i form av flygattacker. Avtalet har inneburit att nästan inga civilpersoner fallit offer för amerikanska flygbombningar. Civila offer till följd av självmordsdåd och komplexa attacker i städerna har också minskat stort, dels för att talibanrörelsen har hållit tillbaka dessa attacker, dels på grund av ISKP:s försvagade kapacitet under året. Även om denna utveckling inneburit ett minskat antal civila offer under helåret 2020 ökade våldet mot civila under sista kvartalet.²⁵⁶ I exempelvis Kabul har säkerhetssituationen försämrats markant. Två källor i Kabul som Migrationsanalys konsulterat i

²⁵¹ United Nations Secretary-General (UNSG), *The situation in Afghanistan and its implications for international peace and security*, 2021-03-12, s. 5, [sg_report_on_afghanistan_march_2021.pdf](#) (unmissions.org) (hämtad 2021-04-08).

²⁵² United Nations Assistance Mission in Afghanistan (UNAMA), *Afghanistan, Protection of Civilians in Armed Conflict, First Quarter Update: 1 January to 31 March 2021*, [unama_protection_of_civilians_in_armed_conflict_1st_quarter_2021_2.pdf](#) (unmissions.org) (hämtad 2021-04-16).

²⁵³ Lifos, 2018-12-04, s. 43, 108.

²⁵⁴ United States Institute of Peace (USIP), *Taliban Fragmentation, Fact, Fiction and Future*, mars 2020, s. 15, <https://www.usip.org/publications/2020/03/taliban-fragmentation-fact-fiction-and-future> (hämtad 2021-04-11).

²⁵⁵ Se fotnot 142.

²⁵⁶ Afghanistan Analysts Network (AAN), *Civilian Casualties Worsened as Intra-Afghan Talks Began, says UNAMA's 2020 report on the Protection of Civilians*, 2021-02-23, [Civilian Casualties Worsened as](#)

början av februari 2021 vittnar om dagliga explosioner i huvudstaden, ofta flera om dagen. Det handlar i huvudsak om riktade angrepp på specifika individer, ofta med magnetiska sprängladdningar på fordon.²⁵⁷

Dessa angrepp synes, enligt Migrationsanalys, inte vara specifikt riktade mot hazarer på grund av etnisk eller religiös tillhörighet, men drabbar hazarer liksom andra etniska grupper, utifrån deras yrke, position eller aktivitet.

Många av angreppen riktas mot civila profiler, såsom civila statsanställda, journalister, doktorer och civilsamhällesaktivister. Vad som särskiljer denna utveckling från tidigare är att angreppen riktats mer brett; även mot civilpersoner med lägre profiler medan upprorsgrupperna tidigare fokuserat på mer högprofilerade personer vid angrepp mot civila i städerna, som till exempel högt uppsatta myndighetspersoner.²⁵⁸ Morden har ibland föregåtts av hot, men har även skett utan förvarning, enligt familjemedlemmar till offren. Morden sker också ofta utan att någon tar på sig ansvaret. Många, däribland regeringstjänstemän, anser att talibanrörelsen ligger bakom angreppen i syfte att sprida skräck och försvaga den afghanska regeringens position i de intra-afghanska fredsförhandlingarna. Vissa menar att åtminstone en del av morden kan tillskrivas andra aktörer, exempelvis kriminella eller olika regeringsmotståndare, som gynnas genom en utveckling av kaos. Ytterligare andra menar att ISKP eller fraktioner med regeringskoppling kan ligga bakom.²⁵⁹ Journalister och civilsamhällesaktivister har drabbats hårt och de riktade morden synes också vara ett sätt att tysta kritiska röster, både idag och för framtiden.²⁶⁰ Regeringstjänstemän som anklagar talibanrörelsen menar att rörelsen nekar till inblandning för att inte provocera USA och anklagas för brott mot Doha-avtalet.²⁶¹

I mars 2021 fördömde FN:s säkerhetsråd i ett pressmeddelande det alarmerande antalet attacker som avsiktligt riktats mot civila i Afghanistan, i synnerhet sedan fredsförhandlingar inletts mellan talibanrörelsen och den afghanska republiken i Doha den 12 september 2020. Bland de civila profiler som drabbats nämndes i pressmeddelandet: civila statsanställda, personal inom rättsväsendet, medarbetare, sjukvårdspersonal, humanitär personal, människorättsförfvarare, etniska och religiösa minoriteter samt kvinnor i framträdande positioner.²⁶² Efter den officiella öppningsceremonin av fredsförhandlingarna i Doha följde ett fjärde kvar-

Intra-Afghan Talks Began, says UNAMA's 2020 report on the Protection of Civilians - Afghanistan Analysts Network - English (afghanistan-analysts.org) (hämtad 2021-03-30); UNAMA, *Annual Report 2020*, s. 11.

²⁵⁷ Afghansk politisk analytiker 1 i Kabul, Whatsapp-intervju, 2021-02-04; Afghansk analytiker 2 i Kabul, Whatsapp-intervju, 2021-02-01.

²⁵⁸ Afghansk politisk analytiker 1 i Kabul, Whatsapp-intervju 2021-02-04; The New York Times (N.Y.T.), *Targeted Killings Are Terrorizing Afghans. And No One Is Claiming Them*, 2021-01-02, [Targeted Killings Are Terrorizing Afghans. And No One Is Claiming Them](https://www.nytimes.com/2021/01/02/world/asia/afghanistan-killings.html) - The New York Times ([nytimes.com](https://www.nytimes.com)) (hämtad 2021-03-30).

²⁵⁹ N.Y.T., 2021-01-02.

²⁶⁰ The New York Times (N.Y.T.), *'There Is No Safe Area': In Kabul, Fear Has Taken Over*, 2021-01-17, ['There Is No Safe Area': In Kabul, Fear Has Taken Over](https://www.nytimes.com/2021/01/17/world/asia/afghanistan-killings.html) - The New York Times ([nytimes.com](https://www.nytimes.com)) (hämtad 2021-03-30); Afghansk analytiker 2 i Kabul, Whatsapp-intervju, 2021-02-01.

²⁶¹ Afghansk politisk analytiker 1 i Kabul, Whatsapp-intervju, 2021-02-04.

²⁶² United Nations Assistance Mission in Afghanistan (UNAMA), *Security Council Press Statement on Targeted Attacks against Civilians in Afghanistan*, 2021-03-12, <https://unama.unmissions.org/security-council-press-statement-targeted-attacks-against-civilians-afghanistan> (hämtad 2021-03-29).

tal där antalet civila offer ökade med 45 procent jämfört med motsvarande kvartal 2019. Därtill ökade antalet civila offer under fjärde kvartalet 2020 jämfört med tredje kvartalet, något som inte skett något tidigare år sedan UNAMA började med sin systematiska registrering av civila offer 2009. Under oktober skördades också fler civila offer än någon annan månad 2020.²⁶³ Det generella mönstret är annars en nedgång i striderna under vintern, även om talibanrörelsen också tidigare visat prov på att kunna bryta detta säsongsmönster i vissa områden som varit högprioriterade för dem.²⁶⁴

UNAMA rapporterade i februari 2021 att vågen av riktade mord på civila profiler, fortsatte även in i januari och februari 2021.²⁶⁵ Trenden av ett ökande antal civila offer i slutet av 2020 har också fortsatt in i första kvartalet 2021. Under sexmånadersperioden oktober 2020 till mars 2021 ökade civila offer med 38 procent om man jämför med motsvarande månader ett år tidigare. UNAMA har i sin senaste kvartalsrapport uttryckt särskild oro över det ökade antalet riktade angrepp mot kvinnor.²⁶⁶

När det gäller angreppen mot specifika civilpersoner i egenskap av deras roller i samhället, redogör UNAMA inte för om någon specifik etnisk grupp är oproportionerligt mer utsatt än andra.²⁶⁷ Vågen av riktade mord drabbar såväl hazarer som andra etniciteter och slår brett mot olika civila profiler.²⁶⁸

Enligt två källor som Migrationsanalys konsulterat i februari 2021 har den senaste vågen av riktade mord mot olika civila profiler lett till att många i dessa kategorier har flytt från Afghanistan.²⁶⁹ Många av dem uppges vara hazarer, uzbeker och tadjiker, men även pashtuner flyr för att undkomma det riktade våldet. Merparten av de som lämnat uppges ha flytt till Turkiet.²⁷⁰

²⁶³ UNAMA, *Annual Report 2020*, s. 13.

²⁶⁴ Internationell NGO A, Möte i Kabul, 2020-01-19.

²⁶⁵ UNAMA, *Annual Report 2020*, s. 13, fotnot 18.

²⁶⁶ UNAMA, *Afghanistan, Protection of Civilians in Armed Conflict, First Quarter Update: 1 January to 31 March 2021*, s. 1, 3.

²⁶⁷ UNAMA, *First Quarter Update: 1 January to 31 March 2021*.

²⁶⁸ Afghansk politisk analytiker 1 i Kabul, Whatsapp-intervju, 2021-02-04.

²⁶⁹ Afghansk analytiker 2 i Kabul, Whatsapp-intervju, 2021-02-01; Afghansk politisk analytiker 1 i Kabul, Whatsapp-intervju, 2021-02-04.

²⁷⁰ Afghansk politisk analytiker 1 i Kabul, Whatsapp-intervju, 2021-02-04.

Summary

The Hazaras of Afghanistan are primarily a Shia minority in a Sunni dominated country. They have in the course of history been subjected to periods of violence, repression and marginalisation.

The fall of the Taliban regime in 2001 marked the beginning of a new era of possibilities for the Hazaras. The new order of democracy with constitutional rights for minorities brought about significant improvements for the Hazaras who soon achieved political positions and posts within the state institutions, both locally and at national level. To obtain greater representation and influence within the state apparatus, they have opted for a strong focus on education.

The historical legacy of being a marginalised minority means that the Hazaras lack powerful networks within the state structures as compared to the Pashtuns and the Tajiks. Even if the Hazaras today are represented at the highest political level, appointments to the most powerful posts and ministries are yet to be seen. Furthermore, the increased political representation of the Hazaras, has not been reflected by an equally increased influence within the bureaucratic institutions.

Regarding security threats after 2001, the Hazaras have primarily been targeted by the Taliban when possessing certain profiles prone to Taliban targeting. Such profiles include for example members of the security forces, government officials, people cooperating with international forces or people who in other ways are perceived to be in opposition to the Taliban. The Taliban movement has, since 2001, largely abstained from attacks that could provoke sectarian violence. To a very limited extent the Taliban has also recruited some Shiite Hazaras.

Even though the period after 2001 can be described as a period of possibilities and progress for the Hazaras a new type of security threat developed in 2016 when the Islamic State Khorasan Province (ISKP) started launching large-scale suicide attacks targeting Hazaras. ISKP is, according to the assessment of Migrationanalysis, the primary actor responsible for attacks against Shiite Hazaras due to their faith and ethnicity, since 2016. The capacity of the ISKP was however weakened in 2019 and 2020 due to large-scale offensives against the group. There have been reports though about a recent upsurge in ISKP-attacks but it is still too soon to conclude that these attacks indicate that the ISKP is building up their capacity again.

Since the opening ceremony of the intra-Afghan talks in Doha in September 2020, there has been a significant increase in targeted killings of civilian profiles, like journalists, media workers, government officials, civil society activists and women. The targeting affects the Hazaras as well as other ethnic groups, and seems primarily to be motivated by profession and/or activity, and not ethnic or religious affiliation.

Depending on how the conflict evolves and the peace process proceeds the insurgent groups' targeting strategies may be subject to additional change. If no drastic changes appear, however, the ISKP will likely continue to be the primary actor conducting deliberate attacks against the Hazaras, due to their ethnic and religious affiliation.

Källförteckning

Elektroniska källor

Afghanistan, *The Constitution of Afghanistan* [inofficiell översättning], 2004-01-03, <http://www.refworld.org/pdfid/404d8a594.pdf>

Afghanistan Analysts Network (AAN), *The Social Wandering of the Afghan Kuchis*, 2013, http://www.ecoi.net/file_upload/1226_1385986890_20131125-ffoschini-kuchis.pdf

Afghanistan Analysts Network (AAN), *With an Active Cell in Kabul, ISKP Tries to Bring Sectarianism to the Afghan War*, 2016-10-19, [With an Active Cell in Kabul, ISKP Tries to Bring Sectarianism to the Afghan War - Afghanistan Analysts Network - English \(afghanistan-analysts.org\)](http://www.afghanistan-analysts.org/With-an-Active-Cell-in-Kabul-ISKP-Tries-to-Bring-Sectarianism-to-the-Afghan-War)

Afghanistan Analysts Network (AAN), *The Assault in Sayad: Did Taleban and Daesh really collaborate?*, 2017-08-09, [The Assault in Sayad: Did Taleban and Daesh really collaborate? - Afghanistan Analysts Network - English \(afghanistan-analysts.org\)](http://www.afghanistan-analysts.org/The-Assault-in-Sayad-Did-Taleban-and-Daesh-really-collaborate)

Afghanistan Analysts Network (AAN), *Speculation Abounding: Trying to make sense of the attacks against Shias in Herat city*, 2019-02-03, [Speculation Abounding: Trying to make sense of the attacks against Shias in Herat city - Afghanistan Analysts Network - English \(afghanistan-analysts.org\)](http://www.afghanistan-analysts.org/Speculation-Abounding-Trying-to-make-sense-of-the-attacks-against-Shias-in-Herat-city)

Afghanistan Analysts Network (AAN), *Islamic Republic of Afghanistan negotiation team for Taleban talks*, 2020-04-30, [Islamic Republic of Afghanistan negotiation team for Taleban talks - Afghanistan Analysts Network - English \(afghanistan-analysts.org\)](http://www.afghanistan-analysts.org/Islamic-Republic-of-Afghanistan-negotiation-team-for-Taleban-talks)

Afghanistan Analysts Network (AAN), *The case of Mawlawi Mehdi and Balkhab District: Are the Taleban attracting Hazaras?*, 2020-05-23, [The case of Mawlawi Mehdi and Balkhab District: Are the Taleban attracting Hazaras? - Afghanistan Analysts Network - English \(afghanistan-analysts.org\)](http://www.afghanistan-analysts.org/The-case-of-Mawlawi-Mehdi-and-Balkhab-District-Are-the-Taleban-attracting-Hazaras)

Afghanistan Analysts Network (AAN), *Afghanistan's New – But Still Incomplete Cabinet: No end yet to acting ministers*, 2020-12-06, [Afghanistan's New – But Still Incomplete Cabinet: No end yet to acting ministers - Afghanistan Analysts Network - English \(afghanistan-analysts.org\)](http://www.afghanistan-analysts.org/Afghanistans-New-But-Still-Incomplete-Cabinet-No-end-yet-to-acting-ministers)

Afghanistan Analysts Network (AAN), *Civilian Casualties Worsened as Intra-Afghan Talks Began, says UNAMA's 2020 report on the Protection of Civilians*, 2021-02-23, [Civilian Casualties Worsened as Intra-Afghan Talks Began, says UNAMA's 2020 report on the Protection of Civilians - Afghanistan Analysts Network - English \(afghanistan-analysts.org\)](http://www.afghanistan-analysts.org/Civilian-Casualties-Worsened-as-Intra-Afghan-Talks-Began-says-UNAMAs-2020-report-on-the-Protection-of-Civilians)

Afghanistan Analysts Network (AAN), *Hit from Many Sides (2) The demise of ISKP in Kunar*, 2021-03-03, [Hit from Many Sides \(2\): The demise of ISKP in Kunar - Afghanistan Analysts Network - English \(afghanistan-analysts.org\)](http://www.afghanistan-analysts.org/Hit-from-Many-Sides-2-The-demise-of-ISKP-in-Kunar)

Afghanistan Online, *Biography of Dr. Abdullah Abdullah*, 2020-09-02, [Biography of Dr. Abdullah Abdullah \(afghan-web.com\)](https://afghan-web.com)

Afghanistan Research and Evaluation Unit (AREU), *Mapping nomad-farmer conflict in Afghanistan*, 2017-07-20, <https://areu.org.af/publication/1714/>

Afghanistan Research and Evaluation Unit (AREU), *Nomad-settler conflict in Afghanistan today*, 2019-11-13, <https://areu.org.af/publication/nomad-settler-conflict-in-afghanistan-today/>

Afghanistan Research and Evaluation Unit (AREU), *Sketching nomad-settler conflict in Afghanistan*, 2019-11-13, <https://areu.org.af/publication/nomad-settler-conflict-in-afghanistan-today/>

Afghanistan Research and Evaluation Unit (AREU), *Can the Afghan state intervene successfully in the conflict between nomads and settlers?*, 2020-03-15, <https://areu.org.af/publication/2003e/>

Al Jazeera, *As Ashoura nears, Shia neighbourhood on alert after ISIL attacks, Residents call to self-arm after ISIL assault on wrestling gym in Dasht-e Barchi, the latest in a string of attacks*, 2018-09-18, [As Ashoura nears, Shia neighbourhood on alert after ISIL attacks | ISIL/ISIS News | Al Jazeera](https://www.aljazeera.com/news/2018/9/18/as-ashoura-nears-shia-neighbourhood-on-alert-after-isil-attacks)

Al Jazeera, *Dozens killed in Kabul ceremony attack claimed by ISIL*, 2020-03-06, <https://www.aljazeera.com/news/2020/3/6/dozens-killed-in-kabul-ceremony-attack-claimed-by-isil>

Australian Government, Refugee Review Tribunal, *Country Advice Afghanistan, Wardak Province Hezb-I Wahdat Khalili*, 2010-02-17, [Afghanistan – Wardak Province – Hezb-I Wahdat Khalili \(refworld.org\)](https://refworld.org/docid/4a6b6b6b.html)

Australian Government, Migration Review Tribunal, Refugee Review Tribunal, *Background Paper Afghanistan: Political Parties and Insurgent Groups 2001-2013*, 2013-03-07, [RRT Background Paper: Afghanistan Political Parties and Insurgent Groups 2001-2013 \(ecoi.net\)](https://www.ecoi.net/en/file/online/2013/03/07/13030701/13030701.pdf)

Austrian Federal Ministry of the Interior, *Afghanistan 2014 and beyond*, 2014, [1729_1395829160_afgh-monographie-2014-03.pdf \(ecoi.net\)](https://www.bmi.gv.at/Content/Navigation/00000000/1729_1395829160_afgh-monographie-2014-03.pdf)

Central Asian Cultural Intelligence for Military Operations, *Hazara in Afghanistan*, Odatrad, [Microsoft Word - Hazara in Afghanistan May 13 FINAL FOR HTML.txt \(publicintelligence.net\)](https://publicintelligence.net/hazara-in-afghanistan)

Chatham House, *The Taliban's (Islamic) Isolation*, 2020-10-21, <https://americas.chatham-house.org/article/taliban-islamic-isolation/>

Combating Terrorism Center at West Point, *Challenging the ISK Brand in Afghanistan-Pakistan: Rivalries and Divided Loyalties*, april 2018, [Challenging the ISK Brand in Afghanistan-Pakistan: Rivalries and Divided Loyalties – Combating Terrorism Center at West Point](#) (usma.edu)

Crisis States Research Centre, *Divide and Rule: State Penetration in Hazarajat (Afghanistan) from the Monarchy to the Taliban*, 2009, [WP42](#) (publishing.service.gov.uk)

European Asylum Support Office, (EASO), Country of Origin Information Report, *Afghanistan, Recruitment by armed groups*, september 2016, [EASO publishes a Country of Origin Information \(COI\) report on recruitment by armed groups in Afghanistan | EUROPEAN ASYLUM SUPPORT OFFICE](#) (europa.eu)

European Asylum Support Office (EASO), Country of Origin Information Report, *Afghanistan: Individuals targeted by armed actors in the conflict*, december 2017, [Dokument - Lifos extern](#) (migrationsverket.se)

European Asylum Support Office, (EASO), Country of Origin Information Report, *Afghanistan, Networks*, 2018-01-25, <https://lifos.migrationsverket.se/dokument?documentSummaryId=40843>

European Asylum Support Office (EASO), COI Query Afghanistan, *Information on the establishment of Jabha-ye Moqawamat (Resistance Front) armed group*, 2019-06-25, [Dokument - Lifos extern](#) (migrationsverket.se)

European Asylum Support Office, (EASO), Country of Origin Information Report, *Afghanistan: Anti-Government Elements*, augusti 2020, [Dokument - Lifos extern](#) (migrationsverket.se)

European Asylum Support Office (EASO), Country of Origin Information Report, *Afghanistan: Security situation*, 2020-09-28, <https://lifos.migrationsverket.se/dokument?documentSummaryId=44889>

Encyclopædia Britannica, *Qawm, significance in Afghanistan*, Odaterad, [Qawm | sociology | Britannica](#)

Encyclopædia Iranica, *Hazara iv. Hazaragi dialect*, uppdaterad 2012-03-20, <https://iranicaonline.org/articles/hazara-4>

Encyclopædia Iranica, *HAZARA iii. Ethnography and social organisation, Tribal organization*, uppdaterad 2012-03-20, [Ethnography and social organization – Encyclopaedia Iranica](#) (iranicaonline.org)

European Resettlement Network, *Afghan refugees in Iran and Pakistan*, <http://www.resettlement.eu/page/afghan-refugees-iran-pakistan-0>

Finnish Immigration Service, *Afghanistan: Fact-Finding Mission to Kabul in April 2019*, [Afghanistan_FFM_Returnees_MIG-1914851.pdf](#) (migri.fi)

Foreign Policy, *The Taliban's fight for Hearts and Minds*, 2018-09-12, <https://foreignpolicy.com/2018/09/12/the-talibans-fight-for-hearts-andminds-afghanistan/>

Global Public Policy Institute (GPPi), *Ghost of the Past, Lessons from Local Force Mobilization in Afghanistan and Prospects for the Future*, juli 2020, [GPPi_AAN_2020_Ghosts-of-the-Past_final_updated.pdf](#)

Globalsecurity.org, *Afghanistan – Hazara*, uppdaterad 2012-08-21, [Afghanistan - Hazara](#) (globalsecurity.org)

Human Rights Watch (HRW), *Afghanistan, Massacres of Hazaras in Afghanistan*, februari 2001, | [HRW](#)

Human Rights Watch (HRW), *Blood-Stained Hands, Past Atrocities in Kabul and Afghanistan's Legacy of Impunity*, 2005-07-06, [Past Atrocities in Kabul and Afghanistan's Legacy of Impunity](#) | [HRW](#)

International Crisis Group (ICG), *The Insurgency in Afghanistan's Heartland*, 2011-06- 27, <https://www.crisisgroup.org/asia/south-asia/afghanistan/insurgency-afghanistan-s-heartland>

Institute for War & Peace Reporting (IWPR), *Shia Make Constitutional Gains*, 2004-01-06, <https://iwpr.net/global-voices/shia-make-constitutional-gains>

Journal of Peace Research, 2018, *Aid, exclusion, and the local dynamics of insurgency in Afghanistan*, [Aid, exclusion, and the local dynamics of insurgency in Afghanistan](#) (sagepub.com)

Kanada. Immigration and Refugee Board (IRB), *Afghanistan: Situation of Hazara people living in Kabul City, including treatment by society, security situation, and access to employment; security situation for Hazara traveling to areas surrounding Kabul City to access employment*, 2016-04-20, [Responses to Information Requests - Immigration and Refugee Board of Canada](#) (irb-cisr.gc.ca)

Kerr Chioyenda, Melissa, *Cultural Trauma, History Making, and the Politics of Ethnic Identity among Afghan Hazaras*, 2016-12-15, <https://opencommons.uconn.edu/dissertations/1324/>

Khaama Press, *Taliban appoints first Shia Hazara as shadow district chief of the group*, 2020-04-28, [Taliban appoints first Shia Hazara as shadow district chief of the group - The Khaama Press News Agency](#)

Landinfo, Respons, *Afghanistan: Sadat/sayyed*, 2015-09-04, [Respons Land: Tema](#) (land-info.no)

- Landinfo, Temanotat: *Afghanistan: Generell sikkerhet og veisikkerhet*, 2015-11-20, [Dokument - Lifos extern \(migrationsverket.se\)](#)
- Landinfo, Temanotat, *Afghanistan: Hazaras and Afghan insurgent groups*, 2016-10-03, <https://lifosextern.migrationsverket.se/dokument?documentSummaryId=38271>
- Landinfo, Respons, *Afghanistan: Sikkerhetssituasjonen i provinsen Uruzgan*, 2017-05-08, [Respons Land: Tema \(landinfo.no\)](#)
- Landinfo Temanotat, *Afghanistan: Recruitment to Taliban*, 2017-06-29, [Dokument - Lifos extern \(migrationsverket.se\)](#)
- Landinfo Report, *Afghanistan: Taliban's Intelligence and the intimidation campaign*, 2017-08-23, [Landinfo report Afghanistan Taliban's Intelligence and intimidation campaign](#)
- Landinfo, Temanotat, *Afghanistan: Urbane Herat – strukturelle forhold og migrasjon*, 2019-11-20, [Afghanistan Urbane Herat strukturelle forhold og migrasjon \(landinfo.no\)](#)
- Lifos, *Afghanistans ismailiter – en shiaminoritet (version 1.0)*, 2017-06-23, <https://lifos.migrationsverket.se/dokument?documentSummaryId=39787>
- Lifos, *Afghanistan – Kristna, apostater och ateister (version 1.0)*, 2017-12-21, <https://lifos.migrationsverket.se/dokument?documentSummaryId=40679>
- Lifos, *Afghanistan: Hedersproblematik och moralbrott*, 2018-01-19, <https://lifos.migrationsverket.se/dokument?documentSummaryId=40791>
- Lifos, *Säkerhetsläget i Afghanistan (version 1.0)*, 2018-12-04, <https://lifos.migrationsverket.se/dokument?documentSummaryId=42414>
- Lifos, *Afghanistan: Säkerhetsläget i Ghazni (version 2.0)*, 2019-05-29, <https://lifos.migrationsverket.se/dokument?documentSummaryId=43149>
- Migrationsanalys, *Säkerhetsläget i Afghanistan (version 2.0)*, 2020-04-07, [Dokument - Lifos extern \(migrationsverket.se\)](#)
- Migrationsanalys, *Afghanistan: Medborgarskap, folkbokföring och identitetshandlingar (version 2.1)*, 2020-09-22, <https://lifos.migrationsverket.se/dokument?documentSummaryId=44876>
- Mänsklig säkerhet, *Afghanistans hazarer fruktar talibanernas islam*, 2020-11-24, [Afrika \(manskligsakerhet.se\)](#)
- Olszewska, Zuzanna, *Quetta's Sectarian Violence and the Global Hazara Awakening*, i *MER* 266, vol. 43, våren 2013, <http://www.merip.org/mer/mer266/quettas-sectarian-violence-global-hazara-awakening>

Radio Free Europe, Radio Liberty (RFE-RL), *Living Scared: In Kabul's Shi'ite Enclave, Hazara Fear A Taliban Return*, 2020-04-05, [Living Scared: In Kabul's Shi'ite Enclave, Hazara Fear A Taliban Return \(rferl.org\)](#)

Reuters, *Leaked memo fuels accusations of ethnic bias in Afghan government*, 2017-09-21, [Leaked memo fuels accusations of ethnic bias in Afghan government | Reuters](#)

Svenska Afghanistankommittén (SAK), *Lär känna Afghanistan, Högtider, Religion och tradition*, uppdaterad 2017-05-15, [Religion och tradition | Svenska Afghanistankommittén \(SAK\)](#)

Svenska Afghanistankommittén (SAK), *Lär känna Afghanistan, Befolkning*, uppdaterad 2020-02-20, <https://sak.se/afghanistan/befolkning>

Siddique, Abubakar, *Afghanistan's Ethnic Divides*, januari 2012, [ABUBAKAR_SIDDIQUE.pdf \(observatori.org\)](#)

Swedish Committee for Afghanistan, *The Afghan population*, uppdaterad 2018-05-22, [The Afghan population | The Swedish Committee for Afghanistan \(SCA\)](#)

The Conversation, *Afghanistan's Hazara minority flexes its political muscles*, 2014-04-07, <http://theconversation.com/afghanistans-hazara-minority-flexes-its-political-muscles-25171>

The Joshua Project, *Hazara in Afghanistan*, odaterad, http://joshuaproject.net/people_groups/12076/AF

The New Humanitarian, *As deportations soar, Afghan returnees struggle on home soil*, 2021-01-26, [The New Humanitarian | Record 860,000 Afghans returned from Iran in 2020](#)

The New York Times, *Hazaras Hustle to Head of Class in Afghanistan*, 2010-01-03, [Hazaras Hustle to Head of Class in Afghanistan - The New York Times \(nytimes.com\)](#)

The New York Times, *They Are Thriving After Years of Persecution but Fear a Taliban Deal*, 2019-03-27, [They Are Thriving After Years of Persecution but Fear a Taliban Deal - The New York Times \(nytimes.com\)](#)

The New York Times (N.Y.T.), *Targeted Killings Are Terrorizing Afghans. And No One Is Claiming Them*, 2021-01-02, [Targeted Killings Are Terrorizing Afghans. And No One Is Claiming Them. - The New York Times \(nytimes.com\)](#)

The New York Times (N.Y.T.), *'There Is No Safe Area': In Kabul, Fear Has Taken Over*, 2021-01-17, ['There Is No Safe Area': In Kabul, Fear Has Taken Over - The New York Times \(nytimes.com\)](#)

The Washington Post, *School bombing heightens fears among Afghanistan's Hazaras, long a target for militants, amid U.S. exit*, 2021-05-09, [Kabul school bombing raises fear among Afghanistan's Hazaras - The Washington Post](#)

The Washington Post, *Afghan authorities free Hazara fighter whose arrest ignited street clashes*, 2018-11-27, [Afghan authorities free Hazara fighter whose arrest ignited street clashes - The Washington Post](#)

TOLONews, *2014 Afghanistan Election- Provincial profile*, <http://elections.tolonews.com/daykundi>

TOLO News, *Clashes in Maidan Wardak Leave Nine Dead*, 2021-01-30, [Clashes in Maidan Wardak Leave Nine Dead: MoI | TOLONews](#)

United Nations Assistance Mission in Afghanistan (UNAMA), *Afghanistan: Annual report 2015, protection of civilians in armed conflict*, februari 2016, [poc_annual_report_2015_final_14_feb_2016.pdf](#) (unmissions.org)

United Nations Assistance Mission in Afghanistan (UNAMA), *Afghanistan: Protection of Civilians in Armed Conflict - Annual Report 2016*, februari 2017, [Microsoft Word - Protection of Civilians in Armed Conflict Annual Report 2016 FINAL](#) (unmissions.org)

United Nations Assistance Mission in Afghanistan (UNAMA), *Afghanistan: Human Rights and Protection of Civilians in Armed Conflict - Special Report, Attacks in Mirza Olang, Sari Pul Province, 3-5 august 2017*, augusti 2017, [english.pdf](#) (unmissions.org)

United Nations Assistance Mission in Afghanistan (UNAMA), *Afghanistan: Protection of Civilians in Armed Conflict - Special Report, Increasing Harm to Afghan Civilians from the Deliberate and Indiscriminate Use of Improvised Explosive Devices*, oktober 2018, https://unama.unmissions.org/sites/default/files/protection_of_civilians_in_armed_conflict_special_report_suicide_and_other_ied_devices_october_2018_.pdf

United Nations Assistance Mission in Afghanistan (UNAMA), *Afghanistan: Protection of Civilians in Armed Conflict - Annual Report 2019*, februari 2020, [Afghanistan Protection of Civilians Annual Report 2019 - 13 July 2020.pub](#) (unmissions.org)

United Nations Assistance Mission in Afghanistan (UNAMA), *Afghanistan, Protection of Civilians in Armed Conflict, First Quarter Update: 1 January to 31 March 2021*, [unama_protection_of_civilians_in_armed_conflict_1st_quarter_2021_2.pdf](#) (unmissions.org)

United Nations Assistance Mission in Afghanistan (UNAMA), *Afghanistan: Protection of Civilians in Armed Conflict - Annual Report 2020*, februari 2021, [afghanistan_protection_of_civilians_report_2020_revs3.pdf](#) (unmissions.org)

United Nations Assistance Mission in Afghanistan (UNAMA), *Security Council Press Statement on Targeted Attacks against Civilians in Afghanistan*, 2021-03-12, [Security Council](#)

[Press Statement on targeted attacks against civilians in Afghanistan | UNAMA \(unmissions.org\)](#)

United Nations Secretary-General (UNSG), *The situation in Afghanistan and its implications for international peace and security*, 2021-03-12, [sg_report_on_afghanistan_march_2021.pdf \(unmissions.org\)](#)

United Nations, Security Council, Press Release, *ISIL Must Be Defeated in Cyberspace, Under-Secretary-General Tells Security Council, as Terrorist Group Takes Advantage of Pandemic-Related Disruptions*, 2021-02-10, [ISIL Must Be Defeated in Cyberspace, Under-Secretary-General Tells Security Council, as Terrorist Group Takes Advantage of Pandemic-Related Disruptions | Meetings Coverage and Press Releases](#)

United States Institute of Peace (USIP), *Kabul and the challenge of dwindling foreign aid*, 2017, [Kabul and the Challenge of Dwindling Foreign Aid | United States Institute of Peace \(usip.org\)](#)

United States Institute of Peace (USIP), *Insurgent Bureaucracy: How the Taliban Makes Policy*, 2019-11-19, https://www.usip.org/sites/default/files/2019-11/pw_153-insurgent_bureaucracy_how_the_taliban_makes_policy.pdf

United States Institute of Peace (USIP), *Taliban Fragmentation, Fact, Fiction and Future*, mars 2020, <https://www.usip.org/publications/2020/03/taliban-fragmentation-fact-fiction-and-future>

United States Institute of Peace (USIP), *The current situation in Afghanistan*, 2021-03-25, [The Current Situation in Afghanistan | United States Institute of Peace \(usip.org\)](#)

UNHCR, *Afghan Population Movement Snapshot*, december 2020, [IRN Population movement snapshot Dec 2020 \(unhcr.org\)](#)

UNHCR, *Overview of Afghan Refugee Population*, 2021-02-28, [Document - UNHCR - Pakistan Map Registered Afghan Refugees February 28, 2021](#)

UNOCHA, *Afghanistan: Ghazni Armed Clash, Flash Update No. 2*, 2018-11-17, [Microsoft Word - Flash Update- Ghazni Armed Clash No. 2 17 November.docx \(reliefweb.int\)](#)

Utrikespolitiska institutet, Landguiden, *Afghanistan, Modern historia*, [Betaltjänst], uppdaterad 2019-01-08, <https://www.ui.se/landguiden/lander-och-omraden/asien/afghanistan/modern-historia/>

Muntliga källor

Afghansk politisk analytiker 1 i Kabul, Whatsapp-intervju, 2021-02-04

Afghansk analytiker 2 i Kabul, Whatsapp-intervju, 2021-02-01, samt möte i Kabul, maj 2017

Afghansk journalist, möte i Kabul, april 2017

Arne Strand, forskare och Afghanistan-expert vid Christian Michelsen Institute, Norge, WhatsApp 2021-04-13

Internationell forskare, Skypeintervju, 2017-08-30

Internationell NGO A, möte i Kabul, 2020-01-19

Internationell NGO B i Kabul, Skypeintervju, 2019-03-01

Lokal kvinnoorganisation, möte i Kabul, 2017-05-01

Tryckta källor

Adamec, Ludwig W., *The A to Z Guide Service*, No. 195, The Scarecrow Press, INC., 2010

Barfield, Thomas, *Afghanistan: A Cultural and Political History*, Princeton University Press, 2012

Giustozzi, Antonio, (red.) *Decoding The New Taliban, Insights from the Afghan Field*, Hurst Publishers Ltd., 2009

Ibrahimi, Niamatullah, *The Hazaras and the Afghan State, Rebellion, Exclusion and the Struggle for Recognition*, C. Hurst & Co. Ltd., 2017

Kerr Chiovenda, Melissa, *Discursive Placemaking And Acts Of Violence: The Dasht-e Bar-chi Neighborhood Of Kabul, Afghanistan*, i *Urban Anthropology*, vol. 48 (1, 2), 2019.

Lansford, Tom, *Afghanistan at War, From the 18th-Century Durrani Dynasty to the 21st Century*, ABC-CLIO, 2017

Mousavi, Sayed Askar, *The Hazaras of Afghanistan: an historical, cultural and economic and political study*, 1998

Svenska Afghanistankommittén (SAK), *Förstå Afghanistan*, 2018